

IRDO

MOZAIK

Prve slovenske družbeno odgovorne novice, št. 6/XV, junij 2022

INTERVJU Koncept Tisočinka in davek na premoženje

Pogovarjali smo se s predsednikom FIABCI Slovenija, Markom Novakom.

---

str. 4

INTERVJU Nevsakdanje fotografije nam nevidne izvenzemeljske lepote

Intervju z direktorjem INSEM-Atmos d.o.o. in ljubiteljskim astrofotografom, Petrom Komatovičem.

---

str. 11

INTERVJU Zaključki 17. IRDO mednarodne konference

Vabljeni k branju zaključkov 17. IRDO mednarodne konference 2022.

---

str. 4

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti si prizadeva povezati ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (posameznike, podjetja, vlado, civilno družbo, mlade ...) ter izvajati skupne aktivnosti in kampanje za osveščenost širše družbe o potrebah po in o pomenu družbene odgovornosti v Sloveniji in globalno. S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami. IRDO je prostovoljska in raziskovalna organizacija in organizacija v javnem inetresu na področju dela z mladimi.

Vabimo vas, da povabite v naše članstvo tudi druge, ki bi želeli biti seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in tako prispevati k trajnostnemu razvoju.

Izdajatelj:

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

Cesta 13. julija 65a

SI-1261 Ljubljana-Dobrunje

info@irdo.si // www.irdo.si

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Spletna mesta: www.irdo.si, www.horus.si, www.model-m.si

Uredništvo

Glavni urednik: zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej

Namestnica glavnega urednika: Nomi Hrast

Odgovorna urednica: mag. Anita Hrast

Novinarji: člani Inštituta IRDO, Monika Rajšp, Nomi Hrast, Simon Domajnko, Kaja Bračič in drugi mladi

Mentorstvo mladim: Barbara Bradač

Kontakt: novice@irdo.si

Naklada: elektronska oblika novic

Foto: IRDO in drugi avtorji

Fotografija na naslovnici: Gregor Salamon

Fotografija na zadnji strani: Gregor Salamon

V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebino prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in angleškem jeziku. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva.

Revija IRDO Mozaik je v letu 2015 prerasla meje članstva, zato je namenjena članom inštituta IRDO, simpatizerjem, podpornim partnerjem, mladim ter poslovni in širši javnosti.

Vsebine

4

IRDO intervju

Marko Novak, predsednik Slovenskega nepremičninskega združenja

11

IRDO intervju

Peter Komatovič, direktor podjetja INSEM-Atmos d.o.o. in ljubiteljski astrofotograf

19

Zaključki

17. IRDO mednarodne konference

39

Certifikat Strateg za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj

41

DOP v Sloveniji

Novice in vabila

55

CSR Europe

Novice

58

Razpisi, priložnosti, seminarji, konference

60

Predstavitev 3. knjige Odgovornost do družbe v vzgoji in izobraževanju

V skladu z odločbo št. 61510-6/20153 z dne 23.2.2016, ki jo je izdalo Ministrstvo RS za kulturo, je e-revija IRDO Mozaik, prve slovenske družbeno odgovorne novice, vpisana v razvid medijev pod zaporedno številko 2014.

Serijska publikacija z naslovom "IRDO Mozaik" ima dodeljeno mednarodno standardno serijsko številko ISSN 2712-5629.

2022 MEDNARODNA KONFERENCA IRDO - Zaključki konference

Predstavljamo sklepe konference, ki smo jo organizirali 2. in 3. junija 2022 virtualno. Glavni namen konference je bil raziskati konceptualni okvir, pogoje in možnosti za zeleni, digitalni in vključujoči prehod, ki omogoča razvoj skupne trajnostne prihodnosti, v skladu z Agendo ZN za trajnostni razvoj 2030 in njenimi 17 cilji trajnostnega razvoja. Predpogoj za trajnostno sobivanje je družbeno odgovorno ravnanje vsakega deležnika v skupnosti. Trajnost se vse bolj obravnava kot proces družbenih in vključujočih prehodov.

INTERVJU Nevsakdanje fotografije nam nevidne izvenzemeljske lepote

O astrofotografiji in nam "nevidnih" svetovih smo se pogovarjali z direktorjem podjetja INSEM - ATMOS žerjavi in dvižna tehnika, d.o.o. in ljubiteljskim astrofotografom, Petrom Komatovičem.

INTERVJU Koncept Tisočinka in davek na premoženje

Intervju s predsednikom Slovenskega nepremičninskega združenja - FIABCI Slovenija, Markom Novakom prikaže predlog novega koncepta solidarnosti s pomočjo davka na premoženje.

Spoštovane članice in člani Inštituta IRDO!

"»Ljudje potujejo, da bi se čudili
višini gora,
ogromnim valovom na morju,
dolini rek,
prostranosti oceana, kroženju
zvezd,
in gredo mimo samih sebe,
ne da bi se čudili.«

(Sv. Avguštin)

Prihajo poletni dnevi, čas dopustov in počitka. Vzemite si čas za osebno rast, za sproščeno odgovornost do sebe, do družine in za vaše prostočasne aktivnosti. Pomembno je, da cenite in spoštujete vsak trenutek, ko se čutite povezani sami s seboj in z naravo, katere del ste. Vabimo vas k branju intervjujev z našimi zanimivimi sogovorniki, kot sta Peter Komatović (direktor in ljubiteljski astrofotograf) ter Marko Novak (strokovnjak za nepremičnine). Izobraževanje o družbeni odgovornosti je nujno, da posamezniki osebno in družbeno odgovorno ravnamo, zato vas vljudno vabimo, da se udeležite številnih aktivnosti pri inštitutu IRDO ali drugje. Vabimo vas tudi, da inštitutu IRDO namenite 1,0 % dohodnine, s katero boste podprli nadaljnji razvoj tega področja, zlasti pa naše delo z mladimi. V tokratnem IRDO Mozaiku vam predstavljamo aktualno iz IRDO Inštituta, razmišljanja članov IRDO in intervjuje z zanimivimi člani Inštituta IRDO, Horus nagrajenci, prejemniki certifikatov in drugimi. Vabljeni k branju in sodelovanju! In nadvse prijetno poletje vam želimo.

IRDO intervju

Koncept Tisočinka in davek na premoženje

Novinarka: mag. Anita Hrast

Pogovarjali smo se z Markom Novakom, predsednikom Slovenskega nepremičninskega združenja – FIABCI.

Marko Novak, kdo ste in s čim se ukvarjate?

Sam sem po stroki strojni inženir, ki pa je veliko časa delal tudi na področju financ. Že od mladih nog pa se ukvarjam z nepremičninami, torej z investiranjem v njih, predvsem pa z njihovim vzdrževanjem. Na področju oddajanja stanovanjskih in poslovnih nepremičnin imam 30 letne izkušnje, čeprav sem jih včeraj napolnil 50. V tem obdobju opažam na področju nepremičnin določene nepotrebne ovire, ki bi jih želeli spremeniti in to tako, da bi bilo za vse boljše, tako za najemodajalce kot tudi za najemorejmalce.

Vse najboljše za Abrahama! Ste tudi predsednik Slovenskega nepremičninskega združenja – FIABCI. Nam lahko na kratko opišete to društvo in zakaj je nastalo?

V tej vlogi nastopam kot predsednik Slovenskega nepremičninskega združenja, ki je del mednarodnega združenja FIABCI s sedežem v Parizu. SNZ-FIABCI je nastal na osnovi iniciative lokalnih strokovnjakov, ki so želeli združiti znanje in sile, da bi se stanje na področju nepremičnin izboljšalo.

Marko Novak

Naše združenje letos obeležuje 30-letnico delovanja in v teh letih smo bili zelo aktivni pri predlogih o izboljšavah na področju nepremičnin in sicer na urbanistični, ekonomski, pravni, geodetski in drugih področjih, ki se nepremičnin dotikajo. Odstotkovno je pri nas najmanj gradbenih inženirjev, ti so člani Inženirske zbornice.

Ukvarjate se tudi z davki na nepremičnine. Kakšno je trenutno stanje glede tega v Sloveniji in koliko nepremičnin v Sloveniji sploh imamo, kakšno je stanje na tem področju v primerjavi s tujino?

Od samih začetkov je SNZ-FIABCI deloval v projektne svetu, ki je bil v letu 2013 strokovna podpora pri uvedbi davka na nepremičnine. V to projektno skupino, kjer so bili predstavniki različnih ministrstev smo bili vabljeni kot zunanji člani. Ožje področje delovanja so bili podatki o nepremičninah, vrednotenje nepremičnin ter davčno in pravno področje. V tem projektu smo bili zagotovo najbolj izpostavljeno civilno – družbeno združenje,

ki je odigralo na vseh navedenih področjih vidno vlogo pri izboljšavi prvotnega sistema. Žal smo vedeli, da vsebina Zakona, ki je bila dosežena, ne bo dovolj, da se Zakon o davku na nepremičnine pravno obrani tudi na Ustavnem sodišču RS.

Svet in s tem naše premoženje so se v 40-tih letih bistveno spremenili, naš davčni sistem na področju nepremičnin in premoženja nasploh pa je ostal zasidran v letu 1984. Na področju osebnih davkov smo naredili velik napredek in dobili dohodnino, prometni davek iz SFRJ je zamenjal boljši sistem DDV, edino pri davkih na premoženje smo ostali zamrznjeni v času.

Ker se na tem področju nismo spremenili oz. prilagodili spremembam premoženjskih stanj smo danes na dnu EU-27 in poberemo 0,6 % DBP iz davkov na premoženje, pa še tukaj nas vest peče in to kljub temu, da je v povprečju pobranih premoženjskih davkov EU-27 kar 1,8 % BDP.

V bistvu pa za povprečje EU-27 zaostajamo za 2/3 in smo na tem področju pravi sramežljivci. Pri nas je imeti veliko premoženja 2/3 ceneje kot v povprečju EU-27, kar pomeni, da tisti, ki stokajo nad visokimi davki na premoženje, bodisi ne vedo kako je to v povprečni državi EU, bodisi so davčni hipohondri.

Še vedno tudi skozi optiko plačevanja davkov mislimo, da je edino premoženje, ki ga imamo v Sloveniji samo nepremično premoženje. Temu še zdaleč ni tako.

Nepremičnin je samo slaba polovica v celotnem premoženju, ki ga je skupno za okoli 350 mrd EUR. Drugo polovico pa predstavlja predvsem finančno premoženje in sredstva podjetij in bank. Ta druga polovica pa je davčno popolnoma spregledana, kar je škoda. Naše stališče je, da je nekdo, ki ima 1 mio EUR vredno nepremičnino premoženjsko popolnoma enak tistemu, ki ima 1 mio EUR vredno finančno premoženje in ta dva namišljena davkoplačevalca bi morala plačati enak davek. Sedaj pa v Sloveniji tisti s hišo vredno 1 mio EUR plača morda 300 EUR NUSZ letno, tisti drugi pa čisto nič. Ta drugi plača samo davek na dobiček pri prodaji tega finančnega premoženja, če trguje z delnicami in jih kupuje in prodaja. Če nič ne proda in jih samo ima, tako kot moja mama, nič ne plača, po našem predlogu pa bi vseeno plačal 0,1 % tega davka na 1 mio EUR, kar je 1.000 EUR. Tak princip smatramo v našem združenju kot znak solidarnosti, ki je potrebna in tehnično ter družbeno z lahkoto dosegljiva.

Pred kratkim smo lahko v Mladini prebrali intervju z vami kot pobudnikom progresivnega premoženjskega davka. Nam lahko opišete vašo idejo?

Pri našem predlogu je progresivnost samo možnost, ne pa bistveni element in to bi rad uvodoma poudaril. Bistveni elementi našega koncepta so naslednji:

·Vse vrste premoženja so davčno gledano izenačene. Delnice = nepremičnine = denar na TRR = avtomobil.

Zaradi solidarnosti bi vsakemu davkoplačevalcu odšteli 100.000 EUR premoženja, on pa bi plačal kot fizična oseba samo 0,1 % letno na tisti znesek premoženja, ki presega teh prvih 100.000 EUR.

Nekdo, ki ima 500.000 EUR premoženja bi torej plačal 0,1 % na 400.000 EUR tega premoženja, kar pomeni 400 EUR tega davka letno. Če je poročen in imata s soprogo skupaj 1.000.000 EUR premoženja, bi vsak od njiju plačal 400 EUR.

Pri pravnih osebah predlagamo 0,25 % tega davka na sredstva podjetja, ki jih razberemo iz letnih računovodskih izkazov na AJPEŠ, pri čemer pa pravnim osebam ne bi dali odpustka v višini 100.000 EUR, tako kot fizičnim osebam.

Kakovost našega predloga je v tem, da je zelo enostaven in ga vsak hitro razume, če mu ga tako razložimo, kot smo to povedali sedaj. Druga dobra lastnost je, da imamo vse podatke o finančnem premoženju, vrednosti nepremičnin, avtomobilov itd. že sedaj na voljo in jih ni potrebno na novo vzpostavljati ter za to plačevati. Tretja lastnost je, da zamenjujemo prastari sistem davka na premoženje iz SFRJ z nečim, kar sloni na vrednosti in ne samo na površini. Sedaj dva lastnika popolnoma enake hiše v Lendavi in Ljubljani plačata enak NUSZ, po našem predlogu pa bi tisti v Lendavi plačal polovico tistega, kar plača tisti v Ljubljani, saj je njegova hiša v Lendavi vredna samo polovico tistega, kot ima vrednost takšna hiša v Ljubljani. To se nam zdi prav in pravično. Dediči bodo v Ljubljani za to hišo iztržili 400.000 EUR, tisti v Lendavi pa morda 200.000 EUR.

Če pa ste v vprašanju omenili progresijo. Da, predlagali smo progresijo, ampak samo kot opcijo, ki pa ni naša primarna opcija. Naš primarni predlog je bil fiksni odstotek in sicer 0,1 % za fizične in 0,25 % za pravne osebe.

Če že progresija, bi pri fizičnih osebah rekli 0,1 % davka pri tistih do 300.000 EUR premoženja in npr. 0,15 % davka pri tistih, ki imajo nad 300.000 EUR vredno premoženje. Pri obojih pa bi upoštevali 100.000 EUR vrednosti do katere pa se ne plača nič davka. Kot napačne informacije pa štejemo tiste s strani politikov, ki govorijo o odstotku, dveh tega davka na premoženje. Ne, to ni naša ideja. Mi vedno govorimo o promilu, dveh ali treh, kar je 10 krat manj, kot govorijo nekateri izbrani predstavniki ljudstva. S tem strašijo po nepotrebnem tudi tiste v opoziciji. Oboji si našega predloga niso natančno pogledali, čeprav smo se trudili, da bi ta predlog predstavili vsem političnim strankam. Žal interesa med njimi ni bilo, zdaj pa povzemajo koncept čisto napačno in te napačne informacijo sporočajo slovenski javnosti.

Torej gre za vzpostavljanje nekakšnega ravnotežja v družbi. Kaj bi na tem področju še lahko naredili?

Gre bolj za solidarnost tistih, ki imajo več s tistimi, ki imajo manj, hkrati pa ne jemljemo nikomur več kot 0,1 % do največ 0,3 % od njegovega premoženja letno. To je izredno malo in daleč pod pragom »davčne bolečine«. Naj vas spomnim, da je sprejeti zakon o nepremičninah, ki je bil razveljavljen, imel davčno stopnjo 0,15 % za stanovanjske in 0,7 % za poslovne nepremičnine, naš predlog pa uvaja vse stopnje približno tam, kjer je bila najnižja stopnja pri nepremičninskem davku. Tisti, ki sedaj ne plača nič NUSZ-ja in bi po našem sistemu plačal več, so lastniki finančnega premoženja. Kot vam je verjetno znano imamo v Sloveniji 1.026.000 lastnikov nepremičnin, lastniki 95 % vsega finančnega premoženja v državi pa je tam okoli 200.000 polnoletnih državljanov.

Naj vam povem še nekaj. Nekateri predstavniki gospodarstva so komentirali, da ta naš koncept Tisočinka ni samo koncept, ki bi bil dober za Slovenijo, ampak je koncept, ki bi bil dober za celotno EU. Tudi predstavniki sindikatov so ga zelo pohvalili, kar je zelo zanimivo. Ta koncept ima torej potencial in to pri dveh antagonističnih polih, in to bi rad sporočil tudi vašemu združenju. Pametno bi bilo nadaljevati.

Po našem mnenju je solidarnost nujna s strani premožnejših posameznikov, za katerega se imam tudi sam, pri čemer ga vidimo kot nujen korak. Sam imamo namreč relativno nizko plačo, tam okoli 1.500 EUR neto, ker ne potrebujem več, a hkrati plačam enak davek na plače kot tisti, ki nima nič premoženja in ima samo plačo v višini 1.500 EUR ter živi v najemnem stanovanju. To ni prav in ravno zato naš predlog, ki ima močno noto solidarnosti. Ta korak v smeri, ki nam jo priporočata tako IMF kot tudi OECD je, da naj zmanjšamo obremenitev plač in povečamo obremenitev premoženja. Ravno obe stvari naslavlja tudi naš predlog, ki je bil direktni protipredlog financiranju Zakona o dolgotrajni oskrbi. Ministrstvo za zdravje je predlagalo novi, 2,94 % davek na neto plače, mi pa predlagamo 0,1 % davka na celotno premoženje. V obeh primerih dobite 300 mio EUR novih davčnih prilivov. Pa naših izračunih bi bilo za 1.350.000 polnoletnih državljanov Slovenije finančno ugodneje, če bi se uvedel novi davek na premoženje v višini 0,1 %, za 50.000 najbolj bogatih v naši družbi pa bi bila uvedba davka na premoženje davčno manj ugodna.

Kaj moramo narediti, da bo večini bolje je popolnoma jasno, a hkrati tudi velja, da se mora davek na premoženje nehati pri tam okoli 0,3 % od vrednosti premoženja letno. Ker na Ministrstvu za zdravje menijo, da je njihov predlog boljši, pa predlagamo naslednje. Obremenitev premoženja z dodatnimi 300 mio EUR davka letno in hkrati razbremenitev plače za 300 mio EUR davka letno. Z enim davkom boste naredili dva koraka v napredek in to hkrati. Seveda pa je resnica, da je predlog o novem davku na neto plače popolnoma družbeno nesprejemljiv in finančnega pokritja tega zakona ta družba ne more zagotoviti, ker smo preveč sebični. Gledamo samo koristi podmnožice, ki ji pripadamo. Primer: Ker bi to bil davek na plače, so upokojeanci zelo za, čeprav imajo predvsem starejši premoženje. So pa hkrati upokojeanci za financiranje Zakona o dolgotrajni oskrbi proti, če naj se obremeni premoženje, čeprav gre večina tega denarja pri dolgotrajni oskrbi za njih. Zapeljujejo nas v razmišljanje, da so vsi upokojeanci reveži, kar seveda ni res. Res je, da so med njimi tudi reveži, celo zelo veliko njih, a četrtnina te populacije je bogatih. Podatki o pokojninah ne pomenijo nič, če nimate za vse te posameznike še njihove premoženjske bilance in ta vsebinski napredek v družbi ne zmoremo. Raje se zadovoljimo s tem, da rečemo, da so vsi upokojeanci reveži, da vsi zaposleni v javni upravi in zdravstvenih zavodih izgorevajo, da podjetniki služijo in goljufajo pri plačilu davkov. Svet slikamo črno-belo, čeprav imamo pri vseh 20 odtenkov sive in to brez bele in brez črne.

Kako vi vidite družbeno odgovornost in trajnostni razvoj? Kako sta povezana z davki na premoženje?

Družbeno odgovornost jemljem kot prispevek bogatejših, da bo tistim brez ali z zelo malo premoženja lažje. Tudi razkritje podatkov iz naše analize, ki prikazuje kako ogromno premoženja imamo v Sloveniji in kako malo kreditov pri vsem tem skupaj, vidim kot družbeno odgovorno.

Uvedba Tisočinke ali 0,1 % davka letno je prispevek 60.000 posameznikov, ki imajo več kot 400.000 EUR premoženja, da bo 1.350.000 ljudem, ki imajo pod 100.000 EUR premoženja, malo lažje. To pa seveda ne pomeni, da bi s tako zbranim davkom neodgovorno ravnali, saj potem to ne bo učinkovito na dolgi rok, torej ne bo trajno, kar je vsekakor latentna nevarnost »južno od Spielfelda«.

S trajnostjo je povezana naša druga iniciativa, ki bi jo želeli predlagati slovenski družbi skupaj z IRDO in to je t.i. Javna najemniška služba (JNS), kjer bi se povečalo število najemnih stanovanj. Gre za reševanje problemov nekaterih upokojencev, ki bivajo sami v prevelikih stanovanjih. Preko JNS bi jim omogočili prehod v oskrbovana stanovanja v velikosti 30-35 m², v njihovo hišo pa bi preko JNS naselili mlade družine. Tako bi starejši ne bili »sužnji« svoje 150 – 200 m² velike hiše, mlada družina pa se ne bi stiskala na 40 m², ki jih ima v najemu. V času dviga cen energentov jim bo še težje in z energetske krizo, ki prihaja bo takšna »narodna optimizacija« še bolj aktualna. Za optimizacijo delovanja družbe gre.

Kako bi lahko pomagali mladim, kako starejšim?

Z našim konceptom JNS bi rešili hkrati dva problema. Tiste starejše, ki ne želijo več živeti v veliki hiši, bi preselili v oskrbovano stanovanje, mlado družino pa v hišo, ki je za enega upokojenca, kjer biva sam, prevelika. Tako bi omogočili bolj kakovostno življenje obema skupinama, a za to potrebujemo oskrbovana stanovanja. Praznih oskrbovanih stanovanj je v celotni Sloveniji sedaj okoli 100, kar je ravno prav za začetek zagona takšne sheme. Za zagon te sheme bi po naših ocenah potrebovali samo 1.000 EUR davčnih odpustkov letno za takšen par hiša-oskrbovano stanovanje. Lahko pa bi začeli jutri.

Žal pa je sedanji Stanovanjski zakon, ki predvideva JNS s svojimi zahtevami v kalu zatrl to iniciativo, ki jo je naše združenje prineslo v slovenski prostor prav iz Belgije, Luksemburga in Francije. Slovenci v zakonodaji "ušpičimo" dve ali tri dodatne alineje, ki naredijo sicer dobro iniciativo invalidno. Pri nas smo določili, da se mora takšna nepremičnina dati v najem mladi družini po neprofitni najemni, to je okoli 3 EUR/m² mesečno in to za nedoločen čas. Oba pogoja delata popolnoma invalidno sicer dobro iniciativo, saj pod takšnimi pogoji nepremičnine, razen obupancev, ne bo nihče dal v najem. To namreč pomeni dobiti najemnino za 50 m² veliko stanovanje za 150 EUR/mesec.

Kako vzpostaviti ravnotežje med bogatimi in revnimi, kaj bi še predlagali?

Problemov Slovenije je veliko, največja mentalna zavora pa je, da vemo, da bi bilo potrebno narediti spremembe, ampak ne na mojem dvorišču. To je znan fenomen in to samo pri nas. Mi bi se reformirali, potrebnost reform goreče zagovarjamo, ampak tako, da se ne bi nič spremenilo. Mi smo veliki borci za status quo. Naša reakcija je zelo podobna reakciji žabe, ki jo najprej vržemo v hladno vodo, ki jo nato segrejemo, ona pa na dnu samo čaka, dokler ni prepozno. Ne znamo odskočiti in spremeniti naših dejanj, ko je to potrebno. Temu je tako iz različnih razlogov, a glavni je v tem, ker smo »ziheraši«, hkrati pa je prevelikemu številu odločevalcev dobro tako kot je. Ko pa gre za našo »družinsko denarnico« in koristi le-te, pa se nam ni problem prilagoditi in spremeniti svojih dejanj.

K sreči pa razlika v Sloveniji med revnimi in bogatimi v statističnih kazalcih in tudi dejansko ni velika. Nimamo zelo revnih ljudi, kar opazujem, ko hodim po Evropi, povsod vidim veliko več revežev in več revnih naselij kot pri nas. Prav tako pa nimamo večjega števila zelo bogatih ljudi, kar nam oboje znižuje Ginni-jev indeks in v bistvu imamo srečo s tem, ni pa to posledica modrosti in znanja. Seveda me bodo sedaj vaši bralci napadli, ampak povem vam mojo izkušnjo. Že najmanj 8 let imamo opravka s skupino okoli 15 ljudi, ki so na socialni podpori. Vsako leto dva ali trije odidejo in pridejo novi. Ko opazujem to skupino odraslih bi jo lahko razdelil v tri podskupine. V prvi so tisti, ki so resnično ubogi in potrebni pomoči. Tem bi dal še enkrat toliko zraven socialne pomoči in tukaj ni dvoma, da jim je potrebno pomagati.

Drugo tretjino tvorijo tisti, ki preprosto ne želijo delati in so, kot bi rekel moj oče, leni. Tudi, če mu ponujaš delo on raje leži ali sedi v sosednjem bifeju pod klimo, da mu lepo piha in benti čez državo. Tretjo podskupino pa tvorijo tisti, ki itak »fušajo« in so samo formalno brezposelni in materialno ubogi.

Dobro za Slovenijo in njene prebivalce bi bilo, da če bi drugo in tretjo skupino, ki sem jo opisal, prepolovili, tako prihranjen denar pa dali prvi podskupini torej tisti, ki je resnično potrebna pomoči in skrbi, ki je prejema premalo. Del tega denarja bi lahko šel tudi za dolgotrajno oskrbo. Veliko takšnim ubogim ljudem pomagam tudi sam, a sem brez moči kot posameznik pri drugi in tretji podskupini in to ni prav do vseh, ki delamo in tistih, ki so potrebni pomoči.

Hvala za pogovor in vaše napredne ideje.

FIABCI-SLOVENIA
INTERNATIONAL REAL ESTATE FEDERATION

Slovensko nepremičninsko združenje

Več si lahko preberete tudi v intervjuju v reviji Mladina z dne 3.6.2022:
<https://www.mladina.si/216794/smo-solidarni-ampak-na-ravni-plac-nikakor-pa-ne-na-ravni-premozenja/>

"Svoja življenja živimo na podlagi tega, kar verjamemo o svojem svetu, sebi, svojih zmožnostih in omejitvah."

Gregg Braden

Foto: Gregor Salamon

IRDO intervju

Nevsakdanje fotografije nam nevidne izvenzemeljske lepote

Novinarka: mag. Anita Hrast

Pogovarjali smo se z direktorjem podjetja INSEM - ATMOS žerjavi in dvižna tehnika, d.o.o. in ljubiteljskim astrofotografom, Petrom Komatovičem.

Gospod Peter Komatović, najprej hvala za možnost intervjuja z vami. Ste direktor podjetja INSEM - ATMOS ŽERJAVI IN DVIŽNA TEHNIKA d.o.o. iz Hoč. Kaj počnete v vašem podjetju in s kom sodelujete?

Tudi sam bi se zahvalil za povabilo in vaš interes na tematiko astrofotografije.

Res je, že nekaj časa sem na čelu družinskega podjetja Insem.... Izdelujemo industrijska dvigala in žerjave. To so naprave, ki pri procesu v proizvodnji, skladišču, ipd. opravljajo pomembno delo in sicer dvigovanje takšnega ali drugačnega bremena. Nismo nekako usmerjeni v določen sektor. Naši kupci so vsa podjetja pri nas in v tujini, ki bi rada na čim lažji, varen in hiter način manipulirala z bremenom, ki se ročno ali pa recimo z viličarjem težje prenašajo. Več o nas lahko izveste na www.insem-atmos.si.

Kakšna je bila vaša osebna in poslovna pot?

Že od mladih let sem bil tako ali drugače vpleten v naše družinsko podjetje. Sprva predvsem na področju marketinga pri izdelavi katalogov, fotografiranju izdelkov,

Peter Komatović

v proizvodnji in na terenu, ter pri izdelavi spletne strani, kasneje pa pri skrbi za stranke in dobavitelje iz tujine. Med svojim delom sem se tako tudi podrobneje spoznal s fotografijo in si kupil svoj prvi DSLR aparat. Ta je še danes uporaben za izdelavo astrofotografij. Dolgo sem se ljubiteljsko ukvarjal s fotografiranjem živali (ptice, dvijad, ...) in pokrajine ter vremenskih pojavov.

Nekako po naključju sem konec leta 2014 slišal za odkritje novega kometa C/2014 Q2 (Lovejoy). V januarju leta 2015 sem ga fotografiral s standardnim zoom objektivom 12-50 mm in s fiksnim objektivom 45 mm, sprva od doma, nato pa še z Ruške kočice na Arehu. Na fotografijah z doline je bila vidna zelena pika, na tistih s Pohorja pa je že bilo moč zaznati rep kometa.

Na slikanje se nisem posebej pripravljaj, prav tako nisem za to uporabil kakšne posebne opreme, le brezzrcalni aparat Olympus, ki sem ga takrat imel, objektiv ter stativ. V tistem času nisem poznal ne astronomskih montaž, ne posebnih tehnik priprave in obdelave slik, ki so potrebne, da nastane vrhunska astrofotografija.

Kljub temu sem bil nad slikami navdušen. Ujeti v objektiv komet si pred tem sploh nisem znal predstavljati. Ko sem naredil sliko kometa, sem v kader ujel tudi ozvezdje Oriona. Po pregledu slik na računalniku sem opazil, da tam niso samo zvezde, saj je na slikah že bilo mogoče zaznati veliko Orionovo meglico. Takrat se mi je odprl čisto nov svet v fotografiji, svet astrofotografije.

Ste član skupine astrofotografov in ustvarjate fotografije tako vesolja, kot narave na Zemlji. Kaj vam pomeni fotografija in kaj astrofotografija?

Težko je opisati, kako astrofotografija zasvoji človeka. Čeprav je zelo naporna in zahteva precej časa za slikanje in samo obdelavo fotografij, marsikdaj pa te prikrajša še tako potrebnega spanca, je na koncu ves trud poplačan z nevsakdanjimi fotografijami nam nevidne izvenzemeljske lepote. Marsikdo, tudi po tem, ko mu fotografijo pokažem, ne more verjeti kaj vse se skriva tam »zgoraj«. V bistvu sem tudi sam na začetku komaj verjel, kaj je pravzaprav možno ujeti v objektiv z dokaj običajno fotografsko opremo. Kot izkušeni hobi fotograf sem želel napredovati. Slike z običajno opremo so sicer bile na začetku navdušujoče, a se z nekaterimi od tistih izkušenejših fotografov z boljšo opremo nisem mogel kosati.

Kako se lotevate posnetkov, kje in kaj najraje ustvarjate?

Astrofotografija je prava majhna znanost. Način kako dobiti posnetek, vsaj takšen malo boljši, je drugačen kot pri običajni fotografiji. Običajno se naredi serija posnetkov (lahko video za določene objekte, kot so planeti, ali fotografije za vse ostalo) in se le-te zloži v zloženko ali tako imenovani »stack« z zato nemenjenim programom. Npr. teoretično tako z zlaganjem 20-tih posnetkov dolžine treh minut dobimo ekvivalent posnetka dolžine 60 minut. Podrobnejše napotke lahko najdete na spletu. Tudi sam sem tako pričel in se ob tem kar namučil, a sem vseeno vztrajal. Pri astrofotografiji je potrebno veliko časa ter potrpljenja. Na hitro ne gre. Marsikdo bo zato obupal. Sam se po osmih letih fotografiranja še zmeraj učim novih tehnik obdelave fotografij. Zadeve se nenehno razvijajo in rezultati so vedno boljši. V bistvu so slike amaterskih astrofotografov danes precej boljše, kot so bile tiste od Hubblovega teleskopa na začetku njegovega delovanja.

Večinoma slikam od doma, včasih pa se skupaj s prijatelji astrofotografi odpravimo na Pohorje na kakšno temnejšo lokacijo, ko res želimo zajeti tiste res najšibkejše objekte na nebu. Pogoji na višji nadmorski višini in dlje stran od mestni luči so namreč precej boljši, čeprav še zmeraj ne optimalni in niso primerljivi npr. s področji, kjer stojijo največji zemeljski teleskopi (Čile, La Palma, Havaji, ...).

Nekih najljubših objektov, ki bi jih slikal nimam. Slikamo pač, kar je v tistem trenutku na nebu in kar je v dosegu naše opreme ter kar dopuščajo pogoji.

Skoraj vsak astrofotograf se verjetno na začetku loti največjih in najsvetlejših objektov, ki ne zahtevajo toliko časa slikanja kot tisti bolj šibki. Med te objekte vsekakor spada Andromedina galaksija (M31) ali velika Orionova meglica (M42). No, ko tako pišem, moram priznati, da je verjetno res M31 tudi moj najljubši objekt. Tega sem vsekakor slikal največkrat. Za začetnika pa je ta objekt zanimiv tudi, ker ga lahko slikamo z navadnim DLSR, ILC... V bistvu je tehnika že tako daleč, da se lahko M31 z malce spretnosti prepozna že na slikah, narejenih z novejšimi telefoni.

Naredili ste že številne intervjuje, vaše fotografije so bile tudi nagrajene. Nam lahko kaj več poveste o tem?

Ja, res je. Vse je nekako prišlo kot posledica dobrih fotografij. Nikoli se nisem preveč izpostavljal, si delal nek marketing, a so same slike očitno najboljša reklama.

Zadeva je vseeno malce nevsakdanja in ljudi pač zanima kako in kaj. Vse se je lani pričelo z online predavanjem fotokluba Maribor na temo Astrofotografija, kjer sem bil gost, letos januarja je sledil intervju na radiu Ognjišče v oddaji Doživetja narave na temo Astrofotografija. Ob tem bi se še enkrat zahvalil prof. Borisu Khamu za povabilo. Imel sem tudi kratko predavanje na to temo v domačem kraju, ki ga je pripravilo KATOLIŠKO DRUŠTVO DR. ANTONA MURKA, ter kasneje še objavo v občinskem (Hoče – Slivnica) glasilu Utinki.

Z veseljem govorim o tem našem prelepem hobiju in toliko bolj sem vesel, če mogoče koga pritegnem, da tudi sam poskusi s slikanjem skritih lepot vesolja.

Kje objavljate vaše fotografije? Jih tudi prodajate?

Slike objavljam predvsem na Facebooku in na specializiranih galerijah za astrofotografijo kot sta Astrobin.com, Astronom.si. Nekaj malega objav je tudi v obliki videoposnetkov na Youtubu in na strani Slo-foto.net, če gre za kakšno res vizualno impresivno zadevo.

Fotografij ne prodajam. Ustvarjanje teh fotografij mi je hobi in mi služi kot oddih in sprostitiv, zato plana, da bi s tem služil, ni bilo. Seveda, če bi kdaj prišlo tako daleč, se tega ne branil 😊.

Kaj doživljate, ko fotografirate naravo, vesolje?

Med slikanjem tako narave, kot vesolja, se zelo sprostim, hkrati pa, verjeli ali ne, je prisoten adrenalin, sploh ko prvič na ekranu zagledaš nov objekt, ki ga še nisi slikal. Kot rečeno, že sama priprava na slikanje zahteva nekaj časa, veliko stvari se lahko zalomi in na koncu je veliko olajšanje, ko vidiš, da so slike v redu in da bo verjetno tudi končna slika dobra.

V bistvu mi ne gre za to, da bo drugim všeč, ampak da bo všeč meni. Seveda z leti slikanja od sebe zahtevaš vedno več in izdelek je posledično vse boljši.

Čar astrofotografije je tudi, da lahko stare podatke (slike) zmeraj nadgradimo z novimi (dodajamo nove slike k starim), kar pomeni, da bo nova slika z večjo količino podatkov pridobila na kakovosti.

Nekateri vidijo boga v vsem, nekateri v človeški podobi, drugi samo kot del religije. Kaj Bog pomeni vam, kaj vesolje, kaj narava?

Zrasel sem v krščanski vzgoji, zato od malega čutim spoštovanje do Boga in vere/religije. Seveda vsak kdaj v Boga podvomi, sploh v težkih časih, ob tragedijah, vojnah. Menim pa, da se veliko ljudi preveč zanaša na Boga, zato so zelo razočarani, ko ni vse tako, kot so si predstavljali. Bog nam je dal pamet, svobodno voljo in mi smo tisti, ki se odločimo ali bomo delali dobro ali slabo, ter izkoristili vse, kar nam je bilo dano. V naših rokah je veliko več kot si mislimo.

Sebe sem velikokrat zalotil, da se ob pogledu na vse te ogromne strukture v vesolju, ki so od nas nepredstavljivo daleč, vprašam, kako je vse to nastalo, ali je to res Božje delo, kdo je odgovoren za vse to in skrbi za red v tem ogromnem univerzumu. Skoraj zagotovo mora nekaj biti, ker mi tako majhni in verjetno nepomembni v vsej tej nepredstavljivi veličini vesolja, še na lastnem planetu, v lastni hiši, v lastni glavi težko dosežemo tak red, kot je tam zgoraj, ter v naravi, ki nas obdaja.

Kako vi razumete družbeno odgovornost in trajnostni razvoj? Kaj bi morali posamezniki na to temo početi in kaj podjetja, druge organizacije?

V bistvu se ob tem vprašanju spomnim na en velik problem, ki obstaja danes. Večina ljudi je preveč egoističnih, ne razmišljajo, da so del družbe ter da njihova dejanja lahko vplivajo tudi na koga drugega, ne samo na njih. Preveč se razpravlja o pravicah, vsak bi imel neke pravice, a o dolžnostih posameznika pa bolj malo govorimo ali pa skoraj nič.

Menim, da so na tem področju podjetja v večini precej bolj odgovorna, urejena in se obnašajo precej bolj racionalno kot posamezniki.

Iskrena hvala za vaše fotografije narave in vesolja za junijsko številko revije IRDO Mozaik. Kje vas bralci najdejo? Bi nam za konec želeli še kaj sporočiti?

Moje fotografije si lahko ogledate na sledečih spletnih naslovih:

<https://www.facebook.com/peterkomatovic/>

<https://www.youtube.com/user/Proximusic/videos>

<https://www.astrobin.com/users/PeterK/>

Če koga zanima kaj na temo Astrofotografije me lahko kontaktira preko Messengerja na FB ali pa preko skupine "Mala skupina velikih astrofotografov" na FB, kjer bomo rade volje odgovorili na vaša vprašanja.

Vsakomur, ki se želi podati v astrofotografske vode, pa svetujem, naj ne obupa, naj se kolikor se le da, poskuša naučiti sam, saj se bo tako pridobljeno zanje precej bolj zasidrilo v spomin. Tehnik in načinov kako se zadeve lotiti je precej, zato mora vsak zase najti način, ki mu najbolj ustreza. Mi smo pa tukaj, da svetujemo.

Iskrena hvala za pogovor in še veliko astro-foto doživetij vam želim.

FOTOGRAFIJE ASTROFOTOGRAFA PETRA KOMATOVIČA

FOTOGRAFIJE ASTROFOTOGRAFA PETRA KOMATOVIČA

galaksija Andromeda M31, Kamera: Canon E056D, Objektiv: Canon EF 400 mm f/5.6 L, Montaža Avalon M-Uno, Integracija: 8,3 ur, 08/2021

Meglica Konjska glava v Orionu - IC434, Teleskop Lacerta 8", Montaža Avalon M-Uno, Kamera ASI2600MC Pro, Integracija: 6 ur, 12/2021

FOTOGRAFIJE ASTROFOTOGRAFA PETRA KOMATOVIČA

meglica Netopir, del vzhodne Tančice v ozvezju Laboda, Teleskop Lacerta 8", Montaža Avalon M-Uno, Kamera ASI2600MC Pro, Integracija: 8,3 ur, 07/2021

FOTOGRAFIJE ASTROFOTOGRAFA PETRA KOMATOVIČA

Conclusions of joint IRDO international conferences on Social Responsibility & Sustainability in June 2022

17th IRDO International Conference
SOCIALLY RESPONSIBLE SOCIETY 2022:
Green, digital and inclusive transition:
how to make it happen?
DRUŽBENO ODGOVORNA DRUŽBA 2022:
Zeleni, digitalni in vključujoči prehod:
kako ga izpeljati?
2-3 June 2022
Maribor, Slovenia, European Union
ONLINE

The 17th IRDO International Conference “**SOCIALLY RESPONSIBLE SOCIETY 2022: Green, digital, and inclusive transition: how to make it happen?**” has been held on 2 - 3 June 2022, online. Conference was also the 2nd IRDO & Citizens’ Initiative for an Integral Green Slovenia Conference. More than 100 participants, 70 authors with 36 papers from more than 10 countries have co-created this conference. The European Business Network for Corporate Sustainability and Responsibility (CSR Europe) was honorary sponsor of the conference. Organizers were IRDO - Institute for the Development of Social Responsibility, University of Maribor, Slovenia, Slovenian Society for Systemic Research (SdSr) and Citizens’ Initiative for an Integral Green Slovenia. This event was an official Partner Event of the EU Green Week (30 May to 5 June 2022). In 2022 - the European Year of Youth organizers decided to support young Ukrainian musicians in Slovenia with donations among conference participants.

The main purpose of the conference was to explore conceptual framework(s), conditions and possibilities for a green, digital and inclusive transition that enables the development of a common sustainable future, in line with the UN 2030 Agenda for Sustainable Development and its 17 SDGs. A precondition for sustainable coexistence is socially responsible behaviour of each stakeholder in the community (local, national, global). Without broad environmental and social responsibility, there is no survival of humanity. Social responsibility is a tool for achieving a sustainable future, connecting and integrating several other mechanisms. Sustainability is increasingly regarded as a process of societal and inclusive transitions. It makes social responsibility a crucial practice, needed in the entire society.

The IRDO 2022 conference emphasis was on the implementation of a green, digital and inclusive transition as embraced by the European Green Deal (EGD) and other EU priorities and policies, including the Recovery and Resilience Facility/Plans. The EGD puts sustainability and, therefore, social responsibility at the heart of the EU policy-making, reflecting the need for systemic change.

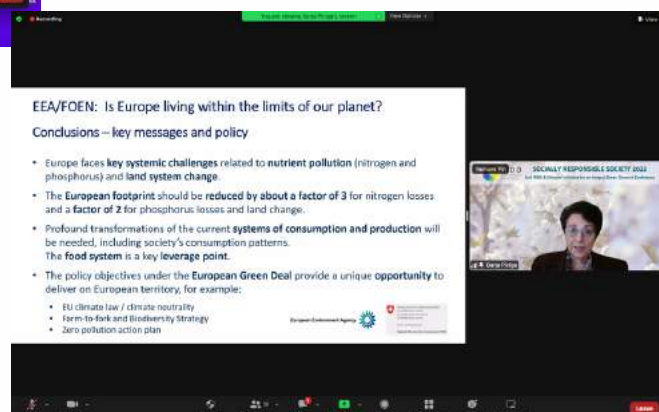
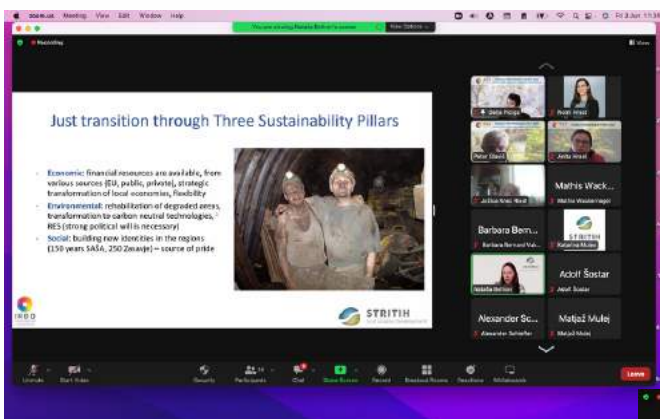
This event was an official Partner Event of the EU Green Week (30 May to 5 June 2022). The year 2022 is also the European Year of Youth, so organizers of the IRDO 2022 international conference have decided to take this opportunity to help young Ukrainian musicians in Slovenia. On behalf of young musicians, the SMO Institute, the Gallus Foundation and the Institute for the Development of Social Responsibility, invite participants of the conference to help young Ukrainian musicians in Slovenia. Anyone who would like to make a donation can do so as soon as possible on the account of the SMO Institute.

Supporting partners of the IRDO International Conference were: World Organisation of Systems and Cybernetics (WOSC), International Academy for Systems and Cybernetic Sciences (IASCYS), Pau, France, European Academy of Sciences and Arts, Salzburg, Bertalanffy Center for the Study of

Systems Science (BCSSS), International Federation for Systems Research (IFSR), Center of Risk & Crises Management (CRC), Vienna, Austria, COPERNICUS Alliance – European Network on Higher Education for Sustainable Development, CSR Europe, Danube University Krems, Austria, Slovenian Association for Quality and Excellence, Chamber of Commerce and Industry of Štajerska, Slovenia, Association of Employers of Slovenia, Managers' Association of Slovenia, Network for Social Responsibility of Slovenia, Association Social Responsibility Academy, Gallus Foundation.

Co-financer was Ministry of Education, Science and Sport, Office of the Republic of Slovenia for Youth. Sponsors are: Nova KBM d. d., Pošta Slovenije d.o.o., Medis-M d.o.o., Prohit d.o.o., Press Clipping d.o.o..

So far, over 1.500 authors from all over the world have participated in the previous 16 IRDO conferences. More you can see at <https://www.irdo.si/en/irdo-conference/>.

ZAKLJUČKI KONFERENCE

Človeštvo je novembra 2021 javno priznalo na že 26. konferenci OZN, da za svoj obstoj nujno potrebuje posodobitev miselnosti, vrednot, kulture, etike, norm in navad. Uveljaviti mora inovativno, trajnostno in družbeno odgovorno družbo, ne le družbeno odgovornih organizacij, še manj samo velikih podjetij.

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti je te dni k temu prispeval spoznanja in predloge 70 avtorjev iz več kot 10 držav s 4 celin na 17. mednarodni konferenci. Tokrat izbrani skupni imenovalec je vprašanje, kako naj svet postane bolj zelen, digitalen in vključevalen.

Odgovor nanj: prikazani prispevki in primeri kažejo, da to ni le nujno, ampak tudi izvedljivo in večje izvedeno; zgledi so vredni posnemanja.

Vplivamo kot posamezniki – odjemalci in sodelavci in občani, kot organizacije, oblastni organi na lokalni, državni in mednarodni ravni, raziskovalci in izobraževalci, da odgovornost za vplive na družbo, soodvisnost in celovitost prevladajo kot sestavine normalne kakovosti poslovanja in življenja.

V nadaljevanju predstavljamo nekaj izvlečkov iz več prispevkov različnih avtorjev.

The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main content is a slide with the following text:

Doughnut Economics Action Lab (DEAL), UK: Measuring progress with the Doughnut

The work of DEAL addresses the social shortfall and ecological overshoot of nations. It is based on the doughnut (combining the planetary boundaries with sustainability/social indicators). Per-capita allocation of planetary boundaries – comparable with the equality principle in the EEA/FOEN study.

The doughnut-shaped 'safe and just space' framework (the 'doughnut of social and planetary boundaries') has received widespread attention as a holistic tool for envisioning human development on a stable and resilient planet. The doughnut combines two core concepts: (1) an ecological ceiling that avoids critical planetary degradation, which is informed by the planetary boundaries framework for Earth-system stability; and (2) a sufficient social foundation that avoids critical human deprivation, which is closely aligned with the 12 social priorities of the Sustainable Development Goals (SDGs).

The doughnut visualizes the goal of meeting the needs of all people within the means of the living planet.

The historical dynamics of 11 social indicators and 6 biophysical indicators across more than 140 countries from 1992 to 2015.

The slide also features the Doughnut Economics Action Lab logo. On the right side of the Zoom window, there is a grid of participant video thumbnails, including Daria Ploga, Nomi Hraat, Anita Hraat, Peter Olavik, Jožica Kniaz-Riecl, Mathis Wackernagel, Barbara Bernardi Vukobratovic, Adott Sestari, Andreja AHČIN, Ksenija Lipovšek, Alexander Schieffer, and Suzana Luthar-Petover.

HIGHLIGHTS FROM AUTHOR PAPERS AND PRESENTATIONS - DAY 1

- The main reason for implementing social responsibility measures turned out to be the fact that social responsibility strengthens the culture and reputation of the company/organization as an employer. (Alenka Jakomin)
- Ethically correct and feasible data sharing negotiation protocols would deliver an important step toward a digital, socially responsible society. (Igor Perko, Žan Domanjko)
- Each professional should give up full autonomy for decisions in his/her field and take part in the responsibility for compliance with other parts of a requisitely holistic solution. To be able to do this, each profession should not base its knowledge exclusively on its own subsystem but should upgrade it with an understanding of the function of its subsystem in a bigger system. (Marko Kiauta, Tugo Borina)
- Corporate reporting should include current implementation levels of a voluntary commitment, map key Human Rights topics as identified by companies and provide insight into corporate practices. The analysis could assist in monitoring trends and identifying any measures needed to address and monitor human rights in business more effectively. (Lucija Glavič, Maruša Babnik)
- Public employees have a specific role in processes of wealth creation by informatization in the context of social partnership. (Mihael Sket)
- Accounting and management in accountancy are directed to most important information from social responsibility point of view: the value added. (Živko Bergant)
- Fundamental change (metanoia) required by current environmental and climate challenges will not be possible without expanding the realization that we live in the more-than-human world. The monograph *Eko, zeleno, modro, trajnostno v humanistiki* (Eco, Green, Blue, Sustainable in the Humanities) addresses these humanistic issues that can help make the necessary steps towards "our" (i.e., equally of humans, animals, plants, air, water, and soil) common environment bolder and more determined. It is the first work in Slovene that systematically deals with issues of environmental humanities in its wide field, and at the same time calls for new reflections. (Ignac Navernik)
- Systemic exclusion can be overcome with public statements, as for instance with Wall art, presented in video *Changing the World, One Wall at a Time* at the conference. (Saleem Vaillancourt, Maziar Bahari et al)
- We can confirm that reflexive responsibility is an important concept in considering society complying with the demands of Industry 5.0 - as meta-reflexivity is a crucial factor of socially and environmentally responsible behaviour. (Tea Golob)

HIGHLIGHTS FROM AUTHOR PAPERS AND PRESENTATIONS - DAY 1

- The proposed framework has to boil down into a viable technology that tentatively materializes the cybernetics of Hybrid Reality under constructivistic approach. There enters the holon concept into societal-AI research, mostly because we have still to fully understand what we are not, and what we should not. (Massimiliano Pirani)
- Key stakeholders identified by companies in practice are similar to those determined by different theoretical frameworks (in a research). Some companies seem to include key stakeholders in their reporting, but they do not describe their communication and results in detail. This could lead to the potential threat that some companies do not have appropriate communication channels established with their key stakeholders, but still they include it in their reporting. (Matic Čufar)

HIGHLIGHTS FROM AUTHOR PAPERS AND PRESENTATIONS - DAY 2

- In times when global, mutually reinforcing challenges are becoming increasingly more severe and threatening, ambitious goals and agendas for sustainability transitions of the European Union are supported by the powerful new knowledge base with ecosystem approach, system innovations, systemic approach to policy and assessment. (Introduction)
- The essential part of a green global transition are young people and their activation, yet they are lacking the wholesome competencies and skill-sets to achieve circular economy and green entrepreneurship related to business. Therefore, we should aim at providing them high-quality learning content, mentoring and financial incentives. (Žunec, Kovačič)
- The future is predictable – we know the human needs (food, shelter, clothes, mobility), and the Earth regeneration ability, biocapacity (photosynthesis). Humanity average demand is 73 % higher than the Earth regeneration ability, and it is increasing very fast. We must reduce our ecological and carbon footprints to the regeneration ability of the one Earth. The resource-constrained future is arriving faster than cities, companies or countries are meaningfully preparing themselves for it. Acting swiftly is essential – those who hesitate with their transition are exposed to far larger risks. (Wackernagel)

HIGHLIGHTS FROM AUTHOR PAPERS AND PRESENTATIONS - DAY 2

- Humanity has already overshoot the limits that define a safe operating space for four out of nine planetary boundaries: biosphere integrity, climate change, land system change, and biogeochemical flows. Footprints complement planetary boundaries and directly link to economic parameters. Both concepts are linked to the Human Development Index and doughnut economics. Together they can provide decision-makers with accurate, relevant, and empowering information making sustainable development relevant to investment decisions, risks and opportunities, costs and benefits. (Piciga, Kovač)
- To address complex, systemic environmental issues, new approaches and new knowledge are needed for the preparation of integrated assessments in Slovenia. Slovenia will continue to cooperate with the European Environment Agency in their Eionet network on co-creation and exchange of knowledge and good practices. Our goal is to improve integrated environmental assessments to better support decision making. (Bernard Vukadin)

EIT Climate-KIC (Knowledge and Innovation Community) is addressing climate change through innovation, with the objective of building a decarbonized economy. Their Deep Demonstration wants to achieve decarbonization through

becoming a fully circular economy and society, with a systemic approach. The cross-sectoral and cross-disciplinary project Deep Demonstration Slovenia is working across boundaries, silos and departments, establishing partnerships with a sizable number of stakeholders from all levels and spheres, tackling production and waste flows across key economic systems and selected value chains, and placing a key emphasis on establishing an open platform of knowledge transfer for all. (Stegeman)

- Coal phase-out in 2033 in Slovenia is an ambitious and necessary goal that requires political will, attention to environmental, social and economic impacts and transition, and collaboration with local stakeholders for a just transition. Slovenia can use the chance to wisely invest the Just Transition Fund and other financial resources in coal phase-out. Global and local socio-economic challenges in two coal regions (Zasavje and Savinjsko-Šaleška) deal with people who are a vulnerable population. The government institutions need to provide assurance for the people of these regions in relation to all SD dimensions. (Beltran, Mulec and Stritih)
- It is vital to integrate the new knowledge on sustainability transitions in all levels of education, including non-formal education.

HIGHLIGHTS FROM AUTHOR PAPERS AND PRESENTATIONS - DAY 2

This is possible in the context of already well-established Education for sustainable development (ESD): new competences for sustainability (e.g., systems thinking, futures literacy, etc., as in GreenComp, the European sustainability competence framework) can be related to the knowledge base being developed by the European Environment Agency. (Piciga)

- Foresight is a key approach for dealing with most of the systemic or more specialized topics in the long-term perspective. Therefore, it needs to be integrated and institutionalized in everyday operational activities and in all societal sectors in a systemic way. Building competencies and learning about the sustainability transitions, resilience and about the potential of foresight and how it should be used as a tool for successful sustainability outcomes in the future, is an important area which needs specific address and improvement. (Pirc Velkavrh)
- Analysis of internal functioning and weaknesses of the ecosystems that are responsible for the maintenance of life on Earth (research on planetary boundaries) reveals that Earth is contaminated with too many fertilizers that break nitrogen and phosphorus cycles. The loss of fertile soil presents a great burden for agriculture and can be seen as a line between life and death. A number of nature-based solutions in agriculture (e.g., permaculture) can be effectively

implemented to enhance resilience in agriculture and food production, and to ensure the survival of planet Earth. (Vovk)

- Green transition of education, grounded in the concepts of sustainability and social responsibility, is along digital inclusion and transition a national priority. The two-year project on a systemic response of education to climate change, aimed at incorporation of climate goals into the ongoing educational practice, is executed in a coordinated way by four Slovenian public educational institutions in cooperation with responsible ministries. Preliminary results are linked with the Education for sustainable development practice, with systematic elaboration of climate goals and contents, and key sustainability competences still to follow. (Bogataj, Kregar, Uršič, Belasić)
- Nature-based solutions, including measures on ecosystem-based adaptation to climate change, are increasingly being promoted in development strategies and policies. European policies and initiatives provide a conceptual framework for bottom-up approaches to climate change education for sustainable development and adaptation learning. They have been implemented in the project ECO-SMART, Interreg Slovenia-Italy cooperation programme, with focus on vulnerable coastal areas. (Vižintin)

Transition to Integral Society in different Cultures

- From Integral Green Europe ...: The concluding panel presented powerful conceptual and practical social innovations for sustainability in Europe (including Slovenia and Ukraine), Africa, Middle East and other World regions based on the Integral Worlds (IW) approach (Lessem & Schieffer). This approach, as a holistic conceptual and practical innovation for sustainable development, emphasizes a dynamic balance among the centre (moral core, inspiration) and four mutually reinforcing dimensions ("worlds"): Nature and Community (South), Culture, Consciousness and Spirituality (East), Science, Knowledge and Technology (North) and Economy, Finance and Enterprise (West). Building on Europe's strong potential for an integral "northern" navigation toward SDGs, with smart integration of several policies and potentials, it is proposed that an Integral Green Europe works intensely with other cultures (Piciga, Schieffer).
- ...to Zimbabwe: The Integral Kumusha is only one of several inspiring initiatives within an integral development framework, building on its authentic African and Zimbabwean culture, including the re-visiting of age-old African Ubuntu values. A home-grown socio-economic model that emerged from applying the IW approach to a simple African homestead (kumusha) with the objective to eradicate poverty, hunger and marginalisation among rural people, it is now hailed as a national role model, focusing on people living in harmony with nature, guided by the values of oneness, brotherhood and interdependence (Taranhike).
  - ... on to Nigeria: Pax Herbals, an integral enterprise-in-community in Nigeria, was established for the scientific cultivation, identification, utilisation, and promotion of traditional herbal medicine, and became one of the largest phytomedicine research institutes and manufacturers of natural supplements in Africa. Embedded in the socio-economic philosophy of Communitarism, Paxherbals' model, drawing on the IW approach, has put the local community's interest at its centre, while realising its natural, economic, technological, and cultural genius. Communitarism addresses the four critical dimensions of integral development, namely integral community (communis); Integral awakening (spiritus); Integral education (scientia); and Integral economics (economia) (Adodo).
  - ... to Jordan in the Middle East: Ahliyyah and Mutran are two deeply rooted and mission-driven schools that have been providing progressive quality education in Jordan since 1926. The schools aim to empower their students through an integral model and transformational journey founded on the five pillars, inspired by the IW approach: Arab Emancipatory Education, Innovative Learning, Wellbeing, Community Engagement, and Enlightened Humanism.

Transition to Integral Society in different Cultures

Within a comprehensive approach to teaching and learning, aligned with the principles of an integrally framed ESD, they seek to provide students with an education that is rooted in the values of their Arab heritage, in particular profound respect for human dignity, service, and ingenuity (Abdul-Majeed, Khoury).

- United by Transcultural, Transsocietal Collaboration: All cases work closely together, within the Homes for Humanity movement, which brings together these and many more integral innovators to a full-fledged transcultural and transsocietal collaboration with a shared purpose of co-creating integral societies.

Organizer:

Co-organizer:

Co-organizer:

Co-financer:

Co-financer:

Co-organizer:

In cooperation with:

- World Organisation of Systems and Cybernetics (WOSC)
- University of Maribor, Slovenia
- Slovenian Society for Systemic Research (SdSr)
- Citizens' Initiative for an Integral Green Slovenia
- International Academy for Systems and Cybernetic Sciences (IASCYS), Pau, France
- European Academy of Sciences and Arts, Salzburg
- Bertalanffy Center for the Study of Systems Science (BCSSS)
- International Federation for Systems Research (IFSR)
- Center of Risk & Crises Management (CRC), Vienna, Austria
- COPERNICUS Alliance – European Network on Higher Education for Sustainable Development
- CSR Europe
- Danube University Krems, Austria
- Slovenian Association for Quality and Excellence
- Chamber of Commerce and Industry of Štajerska, Slovenia
- Association of Employers of Slovenia
- Managers' Association of Slovenia
- Network for Social Responsibility of Slovenia
- Association Social Responsibility Academy
- Gallus Foundation

Honorary sponsor:

Sponsors:

Clipping partner:

"Življenje je eno veliko platno, na katerega je smiselno nanesti čim več barv. Le tako bo pisano in iskrivo."

Danny Kaye

Foto: Gregor Salamon

Spoštovani,

Vabimo vas, da pridobite certifikat II. zahtevnostne stopnje – Strateg/inja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj in se usposobite za strateško in razvojno trajnostno načrtovanje. Po usposabljanju boste lahko v vaši organizaciji ali podjetju družbeno odgovornost in trajnostni razvoj upravljali bolj celovito, strateško, participativno in inovativno ter tako izboljševali in utrjevali ugled vašega podjetja oz. organizacije.

7 MODULOV – ONLINE IZVEDBA – 6 UPORABNIH REZULTATOV ZA VAŠE PODJETJE - MAJHNE SKUPINE – POUDEK NA PRAKTIČNEM DELU (certifikat II. zahtevnostne stopnje)

Izberite jesenski termin, začnemo že 9.9.2022 s tretjo generacijo slušateljev! Predpogoj: pridobitev IRDO certifikata Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj (I. zahtevnostna stopnja) ali drugo ustrezno dokazilo o temeljnem znanju.

Kdo vse potrebuje znanja in kompetence, ki jih ponuja certifikat II. stopnje – Strateg?

- zaposleni v organizacijah in podjetjih, ki ste vključeni v projektno skupino za pridobivanje certifikata Družbeno odgovoren delodajalec (DOD);

IRDO CERTIFIKAT STRATEG ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJNOSTNI RAZVOJ PODJETJA

- strokovnjaki korporativnega komuniciranja, skladnosti in kadrovskega razvoja, ki želite vzpostaviti temelje trajnostnemu upravljanju v podjetju ali organizaciji;
- vodje projektih skupin in koordinatorji za trajnostno poročanje, ki želite vsebinsko izboljšati trajnostna poročila;
- komunikacijski eksperti, ki načrtujete CSR kampanje in/ali korporativna prostovoljstva in želijo širiti svoja znanja;
- vsi navdušenci, ki načrtujete trajnostno upravljanje integrirati v samo poslovanje podjetja ali organizacije.

Po 7-modulskem usposabljanju in opravljenem izpitu boste:

- postali uspešen/a strateg/inja za trajnostni razvoj in družbeno odgovornost v vašem podjetju;
- imeli več koristnih vsebin za celostni, strateški razvoj DO in TR vašega podjetja;
- prejeli gradivo z usposabljanja v e-obliki, ki jih lahko uporabite za delo in interno izobraževanje vaših sodelavcev;
- prejeli Certifikat STRATEG/INJA za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj podjetja.

PRIJAVITE SE TUKAJ

KLJUČNE PREDNOSTI USPOSABLJANJA:

- Pridobili boste strokovno znanje in veščine, ki so ključne za celovito, razvojno naravnano strateško vodenje DO in TR področja v podjetju ali organizaciji;
- Napredovali boste od poročevalcev do strategov aktivnega upravljanja DO in TR področja znotraj vaše pravne osebe;
- Skozi usposabljanje se boste usposobili za trajnostno upravljanje - pasivni pristop boste zamenjali za aktivni pristop trajnostnega upravljanja;
- Primerjali boste delo v vaši organizaciji s praksami slovenskih in tujih podjetij;
- Opravili boste 6 praktičnih nalog, ki bodo koristile razvoju vašega podjetja oz. organizacije;
- Razvili boste vse ključne elemente strategije upravljanja DO in TR v vašem podjetju oz. organizaciji in izmenjali izkušnje na to temo s sodelujočimi na usposabljanju;
- Pridobili boste "vstopnico", da lahko kandidirate za naziv STRATEG/INJA LETA

TERMINI USPOSABLJANJA ZA II. ZAHTEVNOSTNO STOPNJO – STRATEG/INJA:

MODULI USPOSABLJANJA	JESENSKI termin
MODUL 1: ANALIZA IN POSTAVITEV TEMELJEV STRATEŠKEGA PRISTOPA K TRAJNOSTNEMU UPRAVLJANJU	9.9.2022
MODUL 2: AKTIVACIJA TRAJNOSTNEGA UPRAVLJANJA V PRAKSI	16.9.2022
MODUL 3: DOLOČANJE FOKUSA TRAJNOSTNEGA UPRAVLJANJA Z ORODJEM MATRIKE BISTVENOSTI	23.9.2022
MODUL 4: PARTICIPATIVNE PRAKSE V KOMUNIKACIJI Z DELEŽNIKI	30.9.2022
MODUL 5: MERJENJE DRUŽBENIH UČINKOV, ZUNANJA PRESOJA IN BENCHMARKING	7.10.2022
MODUL 6: GRI STANDARDI IN DRUGI POROČEVALSKI OKVIRJI ZA POROČANJE	14.10.2022
MODUL 7: ZAKLJUČNA KONFERENCA IN PODELITEV CERTIFIKATOV	28.10.2022

IZKORISTITE ČLANSTVO V IRDO

Kot člani inštituta IRDO lahko koristite še posebne ugodnosti, 20 % popust... Postanite naši člani, če to še niste!

PRIJAVITE SE ŠE DANES!

Oglejte si vabilo s predstavitvijo programa usposabljanja in se prijavite s prijavnico. Več: www.irdo.si

Fotografije Gregorja Salamona

Fotograf: Gregor Salamon

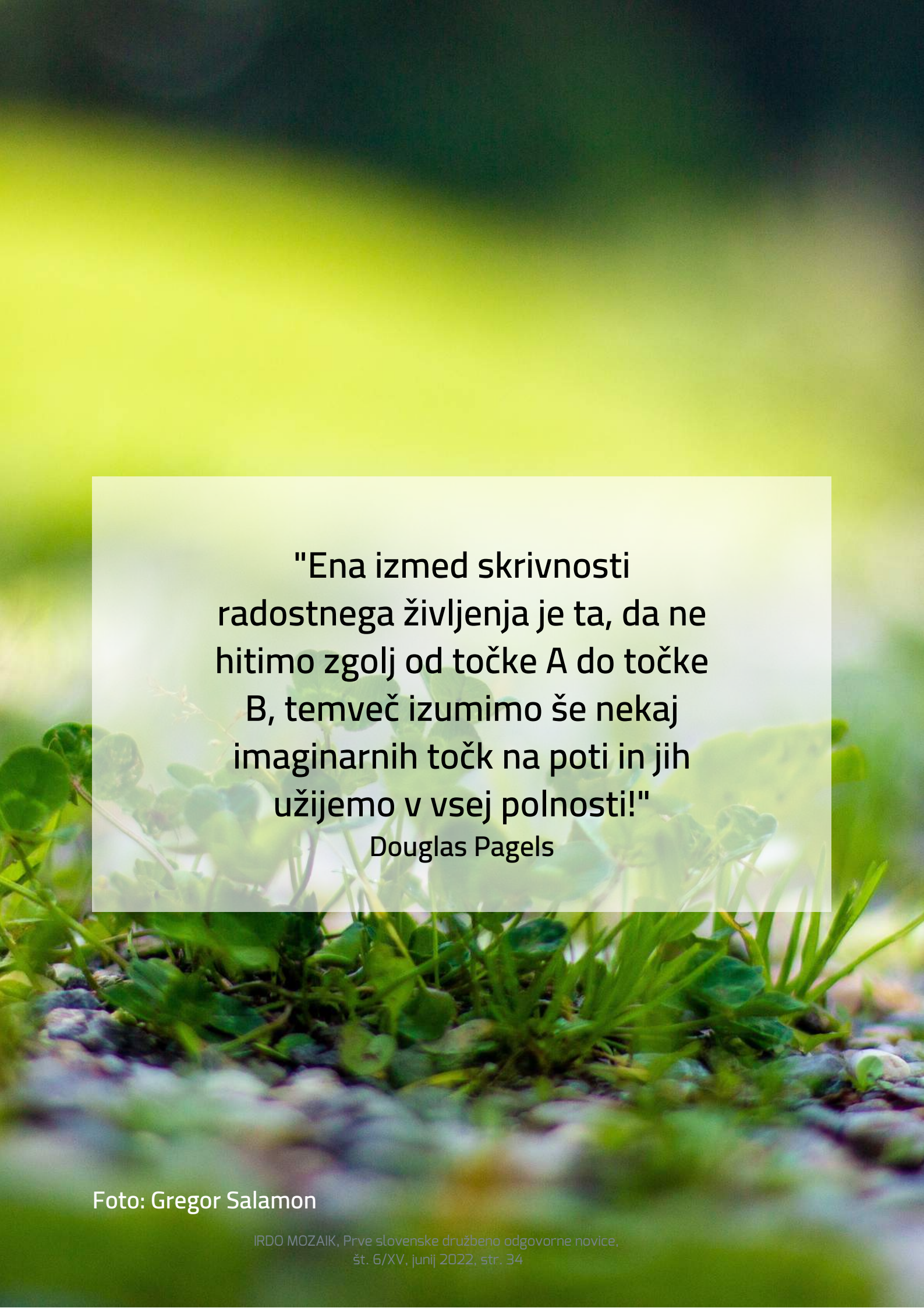

"Ena izmed skrivnosti
radostnega življenja je ta, da ne
hitimo zgolj od točke A do točke
B, temveč izumimo še nekaj
imaginarnih točk na poti in jih
užijemo v vsej polnosti!"

Douglas Pagels

Foto: Gregor Salamon

USPEŠEN ZAKLJUČEK PROJEKTA DOSTOJNO DELO ZA VSE

Več kot 40 udeležencev je sodelovalo na strokovni konferenci o dostojnem delu v Ljubljani.

14. junija 2022 se je z zaključno konferenco sklenil projekt Dostojno delo za vse, ki je trajal vse od marca 2020 in pri katerem je sodeloval tudi inštitut IRDO. Navdušujoči rezultati vseh aktivnosti in zanimiva debata na okrogli mizi so pokazali, da si kot skupnost prizadevamo za še večje uveljavljanje dostojnega dela v praksi.

S pomočjo projekta je bila širša javnost seznanjena o standardih dostojnega dela, nove priložnosti pa so dobili tako delodajalci kot zaposleni.

Glavni nosilec projekta je bil Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, vodil pa ga je v sodelovanju z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije, IRDO – Inštitutom za razvoj družbene odgovornosti in norveškim zavodom za zaposlovanje NAV.

Sofinancirala ga je Norveška (82,1 %) preko Innovation Norway v okviru Norway Grants 2014-2020, program Socialni dialog – Dostojno delo.

Delodajalcem in brezposelnim smo odprli vrata do novih priložnosti

V dobrih dveh letih so se v okviru projekta zvrstile naslednje aktivnosti in izobraževalni dogodki:

- dva dneva za dvojnika (prvi v oktobru 2021 in drugi v februarju 2022);
- usposabljanja na temo dostojnega dela za delodajalce in javne uslužbence;
- oglaševanje in promocija dostojnega dela in
- zaključna konferenca z okroglo mizo o dostojnem delu v Sloveniji in globalnih usmeritvah na področju dostojnega dela.

Ponosni smo, da so bili v okviru projekta doseženi vsi rezultati, ki smo si jih zadali. Cilj je bil usposobiti javne uslužbence in delodajalce za zagotavljanje pogojev dostojnega dela, okrepiti sodelovanje med vključenimi socialnimi partnerji, deležniki in drugimi udeleženci projekta, uvesti in uveljaviti koncept Dan za dvojnika in splošno izboljšati ozaveščenost o dostojnem delu med najširšim prebivalstvom.

DOSTOJNO
DELO ZA VSE

Organizatorji smo zadovoljni z odzivom na aktivnosti, ki so bile organizirane v okviru dogodkov. Živa Štiglic, predstavnica Zavoda RS za zaposlovanje, ob zaključku projekta dodaja: "Projekt doživljam kot priložnost za spremembo. Spremembo v razumevanju dostojnega dela, spremembo v samih pogojih dela, spremembo v politikah in spremembo v praksi. Menim, da smo priložnost dobro izkoristili. Dostojno delo je mozaik v nastajanju in projekt Dostojno delo za vse je poskrbel za svoj košček."

Dveh Dnevoev za dvojnika, s pomočjo katerih so brezposelni dobili priložnost, da postanejo dvojniki zaposlenega na delovnem mestu, ki ga želijo opravljati, ali v podjetju, ki ga želijo spoznati, se je udeležilo skupno 20 delodajalcev in 20 brezposelnih. "Rezultat so uspešne zgodbe vseh vpletenih," povzema predstavnica Zavoda RS za zaposlovanje, Nataša Baloh in dodaja: "Nekateri so se zaposlili, drugi so dobili pravo predstavo o poklicu, prav vsi pa so pridobili novo izkušnjo, ki jih je obogatila."

Usposabljanj na Zavodu se je udeležilo 250 zaposlenih na Zavodu RS za zaposlovanje, medtem ko se je usposabljanj v okviru Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije udeležilo skoraj 300 delodajalcev. Predsednik OZS, Branko Meh ob tem dodaja, da so tudi delodajalci tisti, ki imajo pravico do dostojnega dela: "Obrtniki in podjetniki se zavedamo pomena zagotavljanja varnega in dostojnega dela v naših podjetjih. Treba pa je poudariti, da je dostojno delo pomembno tudi za delodajalce – tudi mi smo namreč delavci. Stopiti moramo skupaj in poskrbeti, da bo delo v Sloveniji dostojno tako za podjetnike kot za delavce."

Ob pozitivnem odzivu na aktivnosti v okviru projekta sta Maja Rigač in Nina Kotar, članici Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, povedali: "Z vsemi izvedenimi aktivnostmi smo korak bližje dostojnemu delu za vse. Veseli nas, da smo imeli priložnost sodelovati pri projektu in prispevati k ozaveščanju splošne in strokovne javnosti o dostojnem delu v Sloveniji."

Projekt je sklenila zaključna konferenca z okroglo mizo

Zadnje dejanje projekta je bila zaključna konferenca, ki se je odvila v torek, 14. junija. Poleg delodajalcev in zaposlenih so se dogodka udeležili tudi predstavniki Zavoda RS za zaposlovanje in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije ter državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Simon Maljevac, ki projekt povzema z besedami: "Dostojno delo v Sloveniji žal ni samo samoumevno. Občasno smo še vedno priča neprimernim delovnim pogojem, kar je nesprejemljivo. Varnost, prožnost in predvidljivost so pomembni elementi dostojnega dela, ki se jih moramo zavedati vsi deležniki. Partnerji projekta so z aktivnostmi prispevali k boljšemu zavedanju, kaj dostojno delo sploh je, prav tako pa k njegovi realizaciji."

Na konferenci smo povzeli dogajanje, ki se je odvijalo med projektom, spregovorili smo o standardih dostojnega dela, izvedenih Dnevih za dvojnika in o usposabljanjih za delodajalce in javne uslužbenke na temo standardov dostojnega dela.

V okviru dogodka je potekala tudi okrogla miza, na kateri smo govorili o dostojnem delu v Sloveniji in spoznali globalne usmeritve na tem področju.

Namestnik generalnega direktorja ZRSZ, Marko Bošnjak, poudarja, da je dostojno delo temeljna človekova pravica: "Projekt ne prinaša dobrobiti le za sodelujoče. Prepričan sem, da smo odigrali ključno vlogo pri prepoznavanju termina dostojno delo, ki je kot strateški cilj prepoznan tudi na evropski ravni."

Na zaključni konferenci se je zbralo približno 40 udeležencev, vsak pa je prispeval svoj košček k ozaveščanju in promociji dostojnega dela v Sloveniji.

Vodja projekta, Sabrina Urnaut, zaključuje, da je bil projekt več kot uspešen: "Verjamem, da smo s projektom spodbudili razmišljanje širše javnosti o tem, kaj vse dostojno delo je in kaj ni. Najpomembnejša se mi zdita ozaveščenost in zavedanje, da lahko vsak posameznik prispeva k uveljavljanju dostojnega dela v skladu s svojimi zmožnostmi."

Spoštovani člani!

Predstavite se v reviji **IRDO Mozaik**.

Pošljite nam vaše novice, predstavitve, mnenja, razmišljanja, intervjuje, primere dobrih praks, izdane publikacije, knjige...

na: novice@irdo.si

Veselimo se vaših prispevkov.

POSEBNA PRILOŽNOST:

**ČLANI LAHKO OGLAŠUJETE
BREZPLAČNO!**

**Ste se že vprašali, kaj nas čaka v bližnji
in kaj v daljni prihodnosti?**

Čas je, da vsi začnemo razmišljati in delovati družbeno odgovorno!
Zato sodeljte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in
njemem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja.

IRDO novosti

PRIDOBITE CERTIFIKAT v letu 2022

VODJA ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJNOSTNI RAZVOJ

**CERTIFIKAT VODJA ZA
DRUŽBENO ODGOVORNOST IN
TRAJNOSTNI RAZVOJ PODJETJA**

1. Potrebujete dodatno znanje, kako strateško vpeljati trajnostni razvoj in družbeno odgovornost v vašo organizacijo, podjetje?
2. Želite pridobiti splošno razgledanost in osnovna znanja s tega področja?
3. Želite organizirati projektno skupino in delo znotraj organizacije ter pridobiti nova znanja, spoznati aktualne trende?

Potem ste prava oseba za pridobitev IRDO certifikata Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj.

Vabimo vas, da pridobite strukturiran vpogled v področje družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja, da boste to področje lažje vpeljali v svojo organizacijo.

Pridobite Certifikat Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj podjetja. Tega je od leta 2016 dalje pridobilo že več kot **230 managerjev**, strokovnjakov in mladih. Poglejte, kdo v Sloveniji ga že ima, pridružite se jim tudi vi! Trajnostni razvoj in družbeno odgovornost sta postala glavna usmeritev svetovnih podjetij. Bodite na tekočem tudi vi.

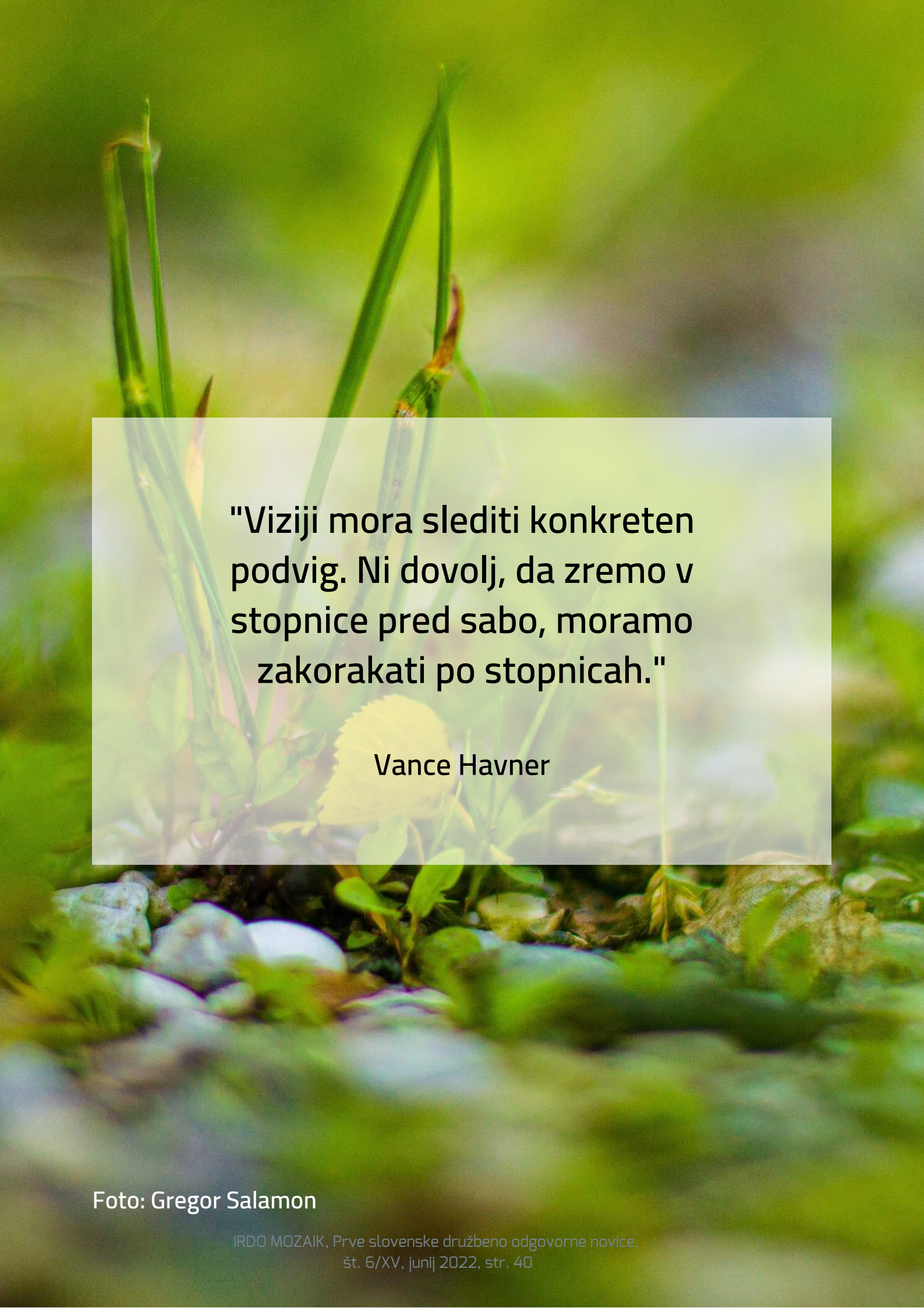
Več: www.irdo.si

Prijave: info@irdo.si

MESEC	DATUMI	IZBOR URE	
LETO 2022	DNEVI	URA DOPOLDAN	URA ZVEČER
Februar	10., 14., 17. in 24. 2. 2022	9.00-11.00	19.00-21.00
April	7., 11., 14. in 21. 4. 2022	9.00-11.00	19.00-21.00
Junij	9., 13., 16. in 23. 6. 2022	9.00-11.00	19.00-21.00
September	15., 19., 22. in 29. 9. 2022	9.00-11.00	19.00-21.00
November	10., 14., 17. in 24. 11. 2022	9.00-11.00	19.00-21.00

"Viziji mora slediti konkreten podvig. Ni dovolj, da zremo v stopnice pred sabo, moramo zakorakati po stopnicah."

Vance Havner

Foto: Gregor Salamon

DRUŽBENA ODGOVORNOST V SLOVENIJI IN PO SVETU

ČLOVEK V PAMETNI IN KROŽNI STAVBI

CER

Pridružite se nam na brezplačni strokovni konferenci ob izidu priročnika za investitorje Človek v pametni in krožno stavbi.

Kdaj: petek, 22. 7. 2022, od 9. do 13. ure
Kje: Gospodarska zbornica Slovenije, dvorana A

Osrednji del programa strokovne konference bo okrogla miza Investitorji – najbolj odgovorni za trajnostne rešitve v gradnji stavb?

V programu strokovne konference sodelujejo avtorice in avtorji prispevkov v priročniku: Sanja Burnazović (Stanovanjski sklad RS), dr. Dan Podjed (ZRC SAZU), Darko Jojić (GEN-i), mag. Vladimir Gumilar (Slovenski gradbeni grozd – GIZ), Mitja Beras (Feniks Pro d.o.o.), Andrej Fideršek (Fideršek – Euro Logistika), Aleksandra Velkoverh, Matjaž Valenčič (energetski svetovalec) in drugi.

Predstavljeni bodo zanimivi primeri dobrih praks.

PORTOROŽ YOUTH HEALTH FORUM

YHO

The aim of the Portorož Youth Health Forum 2022, is to empower and improve the skills of youth health professionals and youth workers by building their capacity on health prevention and promotion, research, networking, advocacy, campaigning and policy making.

Dates: 27 – 30 October 2022

Place: Portorož, Slovenia

Applications are now open!

More information can be found [here](#).

MARKOVA DELAVNICA V LJUBLJANI

DRUŠTVO VITAA

Društvo za sožitje človeka, narave in prostora VITAAA vabi na delavnico v Ljubljani v soboto 9. julija. Tema delavnice je filozofa (ljubezenska sfera) ljubljanske kotline, ki se pleče med Grajskim hribom in Barjem. Zbirališče je ob 9.15 na Grajskem griču pred Ljubljanskim gradom. Prvi del delavnice bo na hribu, potem se bomo spustili do Ljubljanice in Gradaščice in nazadnje do Rakovnika.

V primeru dežja bo delavnica prestavljena. Malico prinesite s seboj. Možni so prostovoljni prispevki za društvo.

Več informacij lahko najdete [tukaj](#).

KONFERENCA TRENDI NA PODROČJU DRUŽBENE ODGOVORNOSTI 2022

Mreža za družbeno odgovornost Slovenije

Letošnja tradicionalna mednarodna konferenca Trendi na področju družbene odgovornosti 2022: Prožna odpornost podjetij in vloga družbene odgovornosti je potekala 9. junija 2022 na Bledu v soorganizaciji Mreže za družbeno odgovornost Slovenije, Ekvilib Inštituta, IEDC – Poslovne šole Bled, Inštituta WISE in E-zavoda.

Izvedeni sta bili dve delavnici, ki sta bili izvedeni v okviru projekta ROAD CSR 2, katerega nosilec je E-zavod z naslovom **Sistemska vprašanja družbene odgovornosti za prihodnost**.
1. delavnico, ki se je vrtela okoli iskanja odgovora na vprašanje Kako motivirati podjetja za spodbujanje družbene odgovornosti, je moderiral Gašper Zakrajšek, vodja projekta Certifikat družbeno odgovoren delodajalec na Ekvilib Inštitutu.

2. delavnica, ki je odpirala razmislek v smeri Kakšne izboljšave strukturnih politik potrebujemo za nadaljnji razvoj družbene odgovornosti v Sloveniji, pa sta so-moderirala mag. Anita Hrast, direktorica Inštituta IRDO in Martin Ciesielski.

Več o konferenci si lahko preberete na naslednji [povezavi: \[https://www.mdos.si/reportaza-konferenca-trendi-na-podrocju-druzbene-odgovornosti-2022/?utm_source=MDOS+e-novice&utm_campaign=2ec4683221-EMAIL_CAMPAIGN_2019_12_23_12_28_COPY_01&utm_medium=email&utm_term=0_e4d0214472-2ec4683221-511217581\]\(https://www.mdos.si/reportaza-konferenca-trendi-na-podrocju-druzbene-odgovornosti-2022/?utm_source=MDOS+e-novice&utm_campaign=2ec4683221-EMAIL_CAMPAIGN_2019_12_23_12_28_COPY_01&utm_medium=email&utm_term=0_e4d0214472-2ec4683221-511217581\)](https://www.mdos.si/reportaza-konferenca-trendi-na-podrocju-druzbene-odgovornosti-2022/?utm_source=MDOS+e-novice&utm_campaign=2ec4683221-EMAIL_CAMPAIGN_2019_12_23_12_28_COPY_01&utm_medium=email&utm_term=0_e4d0214472-2ec4683221-511217581)

6 MEDALJ VREDNOSTI

Nastja Mulej

Najbolj interaktivna spletna delavnica, ki bo vašemu teamu pomagala do zmage!

Organizacije prepogosto ne morejo izraziti osnove za svoje odločitve. Posledično ljudje morda ne bodo opazili in razrešili sporov v vrednostih, ki negativno vplivajo na zaposlene, organizacijo, stranke, odnose v skupnosti in še več. Do zdaj ni bilo konkretnega načina za oceno vpliva odločitve na naše poskuse ustvarjanja in zaščite vrednosti.

Ko lahko zaposleni skenirajo, prepoznajo in dajo prednost vrednostim, postanejo ključni partnerji za rast vašega podjetja.

6 medalj vrednosti dr. Edwarda de Bono, zbranih v 9-tedenski spletni delavnici.

Več informacij na:
<https://www.nastjamulej.com/sest-medalj-vrednosti-o-delavnici/>

POGLOBLJENI PREGLED POLITIK »SPODBUJANJE SOCIALNEGA PODJETNIŠTVA IN RAZVOJA SOCIALNIH PODJETIJ V SLOVENIJI«

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) je v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo ter številnimi relevantnimi deležniki iz področja socialne ekonomije izvedla poglobljeni pregled politik »Spodbujanje socialnega podjetništva in razvoja socialnih podjetij v Sloveniji«, ki je sedaj preveden tudi v slovenščino.

Pregled vsebuje tudi akcijski načrt za razvoj ekosistema socialnih podjetij v Sloveniji. Angleška verzija dokumenta je dostopna na spletni strani OECD: <https://www.oecd.org/publications/boosting-social-entrepreneurship-and-social-enterprise-development-in-slovenia-8ea2b761-en.htm>

IZŠLA JE ZNANSTVENA MONOGRAFIJA GEM SLOVENIJA 2021

GEM Slovenija 2021

V okviru mednarodnega raziskovalnega projekta Global Entrepreneurship Monitor (GEM) je v zbirki "Slovenski podjetniški observatorij" izšla znanstvena monografija z naslovom Vzdržljivost podjetniške aktivnosti: GEM Slovenija 2021, ki jo je pripravil raziskovalni tim Inštituta za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru.

Najnovejša svetovna raziskava Globalni podjetniški monitor za Slovenijo izpostavlja, da so v letu krize slovenski zgodnji podjetniki izkazali veliko mero vzdržljivosti, saj se je celotna zgodnja podjetniška aktivnost povečala, vsak drugi Slovenec pa je prepričan, da se bodo v prihodnjih šestih mesecih pojavile dobre poslovne priložnosti.

Slovenija izkazuje precej višjo raven družbenih vrednot o podjetništvu v primerjavi s povprečjem evropskih držav. Povprečne evropske vrednosti se v letu 2021 glede na leto poprej niso bistveno spremenile. Tako v Sloveniji dobrih 68 % vprašanih meni, da je podjetniška kariera zaželeno, hkrati pa jih skoraj 86 % meni, da so uspešni podjetniki v družbi spoštovani, kar Slovenijo uvršča v sam vrh sodelujočih evropskih držav. V letu 2021 je delež ljudi, ki menijo, da je v medijih pogosto mogoče zaslediti zgodbe o uspešnih novih podjetnikih, še porasel v primerjavi z letom 2020 in je znašal skoraj 84 %, kar je precej nad evropskim povprečjem, ki znaša 62 %.

Vrzel med spoloma glede udeležbe v zgodnji podjetniški aktivnosti se zapira. Že četrto leto zapored se namreč v Sloveniji povečuje delež nastajajočih in novih podjetnic, ki je v letu 2021 bil že 43,9-odstoten in je presegel tako povprečje evropskih držav GEM kakor tudi vseh proučevanih gospodarstev GEM. Da je razmerje med spoloma v Sloveniji precej boljše, kot velja za povprečje evropskih držav GEM, utemeljuje dejstvo, da je bilo v letu 2021 na vsakih 10 podjetnikov v Sloveniji 7,8 nastajajoče in nove podjetnice, medtem ko je v evropskih državah GEM na vsakih 10 podjetnikov bilo aktivnih 6,9 zgodnjih podjetnic.

Globalni podjetniški monitor 2021 lahko najdete [TUKAJ](#).

V VOZNEM PARKU NOVE KBM PRVA ELEKTRIČNA VOZILA

NKBM

Ob svetovnem dnevu okolja, ki smo ga obeležili v začetku meseca junija, smo v voznem parku Nove KBM v uporabo sprejeli šest električnih vozil, ki potrjujejo našo zavezanost k zmanjševanju izpustov toplogrednih plinov. Električna vozila in polnilne postaje so na voljo na treh lokacijah banke po Sloveniji, in sicer v obeh poslovnih stavbah v Mariboru in v poslovni stavbi v Ljubljani.

»Ker se zavedamo, da se bodo številni zaposleni, ko bodo odhajali na službene poti, z uporabo električnih vozil srečali prvič, smo zanje pripravili izobraževalne minute, v katerih smo poudarili karakteristike avtomobilov, naučili smo jih pravilno polniti vozila, navdušeni pa so bili tudi nad testnimi vožnjami. S predajo teh vozil v uporabo smo naredili nov korak v e-mobilnosti, ki mu bodo v letošnjem letu sledili nadaljnji. S strategijo ESG, ki smo jo v Novi KBM sprejeli lani, si prizadevamo, da se na globalne okoljske izzive odzovemo učinkovito,« je ob predstavitvi vozil povedal predsednik uprave John Denhof.

Ne samo spodbujanje trajnostne mobilnosti, v Novi KBM smo z ESG strategijo zavezani povečevati tudi lastno energetska učinkovitost - v poslovni stavbi RCA Tezno v Mariboru smo letos uvedli sistem učinkovite rabe energije za potrebe ogrevanja in hlajenja, zamenjali žaluzije ter večji del obstoječe razsvetljave zamenjali z energetska varčnejšimi LED-lučmi.

Verjamemo, da bomo z uporabo službenih električnih vozil dodatno zmanjšali lastni ogljični odtis, za katerega smo si v letu 2022 zadali ambiciozen cilj - v primerjavi z letom 2021 ga želimo zmanjšati za dodatnih 7 %, kar nam bo uspelo tudi z uresničitvijo zaveze, da bomo z e-vozili v letošnjem letu zamenjali vsaj 20 % našega voznega parka.

Sustainability reporting: analysis CSRD deal & open statement on the ISSB

EU policymakers strengthen rules for companies' sustainability disclosures with mandatory ESG standards, but delay their implementation.

The agreement reached between the European Parliament and Council in trilogues was rubber-stamped by Member States this Wednesday.

What are the key changes & missed opportunities?

1. The scope of the legislation is expanded to all large listed and non-listed companies with more than 250 employees.

- Listed SMEs were included in the initial proposal to report in a mandatory way as of 2026 following simplified standards. The final text allows them to opt-out until 2028, which will have major implications for SMEs' readiness to leverage sustainable finance flows and their relationship with banks, public procurement opportunities or requests from business partners.

2. Companies' reporting obligations have been specified, namely for the disclosure of:

- Transition plans to reach climate neutrality by 2050, including actions, investment plans and exposure to fossil fuels;
- Time-bound targets related to sustainability issues and companies' progress to achieve them (including GHG emission reduction targets);

- Sustainability due diligence information, i.e. transparency on the process and adverse impacts identified in the company's value chain, and actions taken to address such impacts.

3. Mandate to develop and adopt EU Sustainability Reporting Standards based on double materiality (i.e. the disclosure of companies' impacts on the planet and people as well as risks and opportunities to the company arising from sustainability matters).

- Pursuant to the CSRD, EU standards will include quantitative and qualitative data, and cover both retrospective and forward-looking information;
- Draft EU standards (sector agnostic) have been published and are open for public consultation until August. These have been designed by a multi-stakeholder expert group to be feasible, flexible and implementable by companies. The expert group, part of the EFRAG new Sustainability Reporting Pillar, will continue with technical proposals for sector-specific standards.

4. The agreement delays application to 2024 for those companies already covered by existing legislation (the EU Non-Financial Reporting Directive) and 2025 for other large listed and non-listed companies (above 250 employees).

- While the initial proposal was set to be integrated in national law by the end of 2023, the deal now includes an 18-month transposition period. It is imperative that Member States provide clarity to companies by making the necessary changes before January 2024.

An assessment of the implementation of the Directive and adoption of standards by SMEs is requested of the European Commission before 2028, which is far too late considering that voluntary measures have proven to not be effective and a major portion of companies in highly polluting sectors are not covered by the CSRD.

The next months will be critical to establish which information and key metrics of sustainability performance are incorporated in the global baseline for companies' ESG reporting. We therefore urge the ISSB to reflect more fully in its exposure drafts the integral relationship between sustainability impacts and risks, and the full extent of impact-related information that is relevant to the decisions of financial market participants at a time when policy, regulatory and client expectations of those organisations' own performance are increasingly driven by sustainability imperatives.

For the transformation to an economy within planetary boundaries, we call on the ISSB to develop standards that:

- sufficiently recognise and reflect the relationship between impacts and risks
- adequately include impact data
- provide critical forward-looking information and
- approach sustainability holistically

All sustainability risks, including climate, social and nature-related, which companies and investors are exposed to, ultimately originate from impacts and dependencies. In order to understand which risks will affect companies in the future, it is necessary to understand the material sustainability matters connected with their business activities.

Furthermore, we call on the ISSB to develop standards that go beyond climate. While climate-related data is urgent and critical, nature is not a separate issue but one that is closely interlinked with climate mitigation and adaptation as well as resilience, and human rights concerns are often root causes and/or consequences of climate change and must be addressed as part of ensuring a just transition.

With regards to climate disclosures, forward-looking information, including disclosure of relevant intermediary milestones for climate and other environmental issues, is needed by investors and other stakeholders to evaluate companies' risks and development.

In this regard, the ISSB should consider more granular requirements in terms of reporting requirements for climate mitigation targets and transition plans in line with the 1.5°C goal of the Paris Agreement to provide decision-useful information and avoid prolonging issues with the quality and comparability of corporate ESG data.

As civil society organisations working on corporate transparency, responsible business conduct and sustainable finance, we welcome all developments working towards the standardisation of mandatory corporate sustainability reporting, and encourage an open and constructive collaboration between these processes. We recognise the importance of cooperation in ensuring the compatibility of standards, while noting that this should not and need not come at the expense of the ambition and implementation of distinct standards.

The organisations of the Alliance for Corporate Transparency welcome the above developments, in line with NGO policy recommendations, and regret the missed opportunities.

Susanna Arus, Communications and EU Public Affairs Manager at Frank Bold states:

“It is imperative that Member States provide clarity to companies by making the necessary changes in national law before January 2024 and ensure that all large companies (not only those already covered by the EU Non-Financial Reporting Directive) are required and able to report for the financial year of 2024. A gradual implementation would risk creating a two-speed Europe that would put some countries and companies at a disadvantage to access sustainable finance flows.”

Giorgia Ranzato, Sustainable Finance Officer at T&E, member of the EFRAG expert group and the Platform for Sustainable Finance states:

“Despite the exclusion of SMEs and the delayed entry into force, with today’s agreement the EU establishes itself as the world leader in sustainability reporting. But the devil is in the details: all the specific disclosure requirements are still to be defined. We have seen it with the Taxonomy Regulation: ambitious level one legislation and then weak criteria that nullify all the work. Hopefully the Commission and Council won’t ruin this file too.”

Mirjam Wolfrum, Director Policy Engagement, CDP Europe said:

“The CSRD is a landmark achievement for bold corporate disclosure rules that will drive companies to set emissions and nature targets in line with science. Companies disclosing through CDP are well prepared for the new requirements. We have always evolved and adapted our questionnaires in light of emerging new standards, priorities and regulations, and will continue to do so.”

In reaction to the deal, Elisa Peter, Director of Publish What You Say, said:

“We welcome the attention given to high risk sectors by the legislators. A just transition will not be possible without full transparency from oil, gas and mining companies on their extraction projects. The sustainability disclosure rules that will now be developed to implement yesterday’s deal are of vital importance to people, the climate, the environment and good governance in the countries where the oil, gas and minerals are extracted.”

[Read the full statement here](#)

[Sign the statement or send your comments through this form](#)

About GreenTeam

GreenTeam

The project started on 1 November 2021 and will run until 31 October 2023.

The GreenTeam project aims at building knowledge, skills and attitudes in the field of climate change and sustainable development. GreenTeam envisages popularization of modern, innovative e-learning methodology and tools to raise participants' competences related to ecology and providing educators and teachers with appropriate tools for working with youth. It will contribute to innovation in vocational education and training (VET) and increase the attractiveness of VET. GreenTeam will help participants in their professional and personal development and increase the possibilities of engagement in future areas and sectors of the European and non-European labour market, related to climate and sustainable development.

The consortium selected ten key sectors connected to the area of ecology: Carbon footprint, Climate knowledge, Renewable energy, Biodiversity, Water management, Food and agriculture systems, Transport and pollution, Sustainable consumption and ecological behavior, Environmental protection, Recycling and biodegradation. Knowledge about them will be the main topic of the manufactured products of the project.

The activities undertaken in the project involve the creation of an innovative MOOC course, development of workshop programs - teaching materials, testing & implementation of workshops and the platform, development of didactic guides for educators as well as creation of an innovative e-learning platform and also organization of the disseminating, educational, training, and didactic events

Status:

Since the beginning of the project, the partners have been working on intellectual output 1, which is the creation of an innovative MOOC course. The course module template, framework of course modules, and the course materials for all 10 key sectors have already been prepared.

Next steps:

In order to finish the project activities for intellectual output 1, the partners need to translate all of the course materials into their native languages, and after this they will be transferred to the Moodle platform. The project consortium already started to work on intellectual output 2 - development of workshop programmes - teaching materials and intellectual output 5 - creation of an innovative e-learning platform.

Shakespeare za prijatelje

William Shakespeare je rekel približno to :

Vedno se počutim srečnega, veste zakaj?
Ker od nikogar ne pričakujem ničesar;
čakanje vedno boli.

Težave niso večne, vedno imajo rešitev,
edina stvar, ki je ni mogoče pozdraviti, je
SMRT.

Ne dovolite, da bi kdo žalil, poniževal ali
zmanjšal vašo samopodobo.

Kričanje je instrument strahopetca, tistih,
ki ne razmišljajo.

Vedno bomo srečali ljudi, ki nas krivijo za
svoje težave, in vsak bo dobil, kar si
zasluži.

Moramo biti močni in se spominjati na
padce, ki smo jih doživeli, da nas opomnijo,
da po temnem hodniku, polnem samote,
prihajajo zelo dobre stvari.

Preden spregovorite ... dihajte!

Preden rečete ... Poslušajte!

Preden kritizirate ... Poglejte se!

Preden napišete .... Pomislite!

Preden se poškoduješ ... Poglej!

Preden se odrečeš ... Poskusi!

Preden umreš ... ŽIVI!

Najboljši odnos ni odnos z idealno osebo,
ampak odnos, v katerem se vsak človek
nauči živeti s pomanjkljivostmi drugega in
zna občudovati njegove dobre lastnosti.

Kdor ne ceni tega, kar ima, bo nekega
dne obžaloval, da je to izgubil in trpljenje
si je zaslužil.

Če želite biti srečni: osrečite nekoga;

Če želite prejemati: razdajajte se malo,
obkrožite se z dobrimi ljudmi in postanite
eden izmed njih.

Ne pozabite: včasih, ko to najmanj
pričakujete, se najdejo tisti, ki vam bodo
dali dobre izkušnje!

Nikoli ne pokvari svojega darila iz
preteklosti.

Močna oseba zna vzdrževati svoje
življenje v redu.

Tudi s solzami v očeh se z nasmehom
prilagodi in reče: "V REDU SEM! "

USPEŠNO IZVEDENA USPOSABLJANJA NA TEMO DOSTOJNEGA DELA ZA 550 UDELEŽENCEV

Dostojno delo za vse

V sklopu projekta Dostojno delo za vse smo v aprilu in maju izvajali usposabljanja na temo standardov dostojnega dela. S projektom Dostojno delo za vse si prizadevamo dvigniti ozaveščenost o dostojnem delu v strokovni in splošni javnosti in med deležniki na trgu dela. Usposabljanja so bila tako namenjena promociji in ozaveščanju o standardih dostojnega dela v Sloveniji, številčna udeležba pa nas je navdušila.

Projekt sofinancira Norveška (82,1 %) preko Innovation Norway v okviru Norway Grants 2014-2020, program Socialni dialog – Dostojno delo.

Usposabljanj na Zavodu se je udeležilo 250 zaposlenih na Zavodu RS za zaposlovanje, medtem ko se je usposabljanj v okviru Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije udeležilo skoraj 300 delodajalcev.

Usposabljanja so potekala v organizaciji Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki je vodilni partner projekta in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. Partnerja projekta sta tudi IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti in norveški zavod za zaposlovanje NAV.

Dostojno delo za vse!

Dostojno delo je veliko več kot le delo, v okviru katerega je delavcu zagotovljeno minimalno plačilo. Je delo, ki zagotavlja pošten dohodek in varnost na delovnem mestu. Je delo, ki omogoča svobodo izražanja skrbi in težav pri delu. Dostojno delo je tisto delo, ki zagotavlja enake možnosti za vse, prav tako pa urejeno delovno okolje in še veliko več.

Udeležba v tolikšnem številu je pokazatelj, da si mnogo zaposlenih in delodajalcev želi bolje spoznati standarde dostojnega dela in načine njihovega uveljavljanja.

Prav zato so bili cilji usposabljanj na temo dostojnega dela:

- predstaviti najpomembnejše standarde Mednarodne organizacije dela (MOD);
- predstaviti njihovo uveljavljanje v Sloveniji in
- spoznati, kje lahko dostopamo do virov na temo dostojnega dela.

Izvedba usposabljanj nam je omogočila, da smo sodelavce Zavoda seznanili z najpomembnejšimi MOD standardi za zagotavljanje pogojev dostojnega dela. S tem smo prispevali tudi k ozaveščanju dostojnega dela med javnimi uslužbenci Zavoda, saj se prav ti vsakodnevno srečujejo tako z delodajalci kot z brezposelnimi osebami. Ozaveščenost o dostojnem delu in seznanjenost z MOD standardi je tako za njih izjemnega pomena in igra veliko vlogo pri vsakdanjem opravljanju dela.

Vsak udeleženec usposabljanj je prejel certifikat o udeležbi, s svojo udeležbo pa je prispeval k ozaveščanju in promociji dostojnega dela v Sloveniji.

Prav tako pa je udeležnim omogočen dostop do vseh gradiv in koristnih povezav na temo dostojnega dela, ki smo jih pripravili za potrebe usposabljanj in so objavljena tudi na spletnih straneh partnerjev.

Projekt Dostojno delo za vse se bo sklenil z zaključno konferenco, ki se bo odvila 14. junija 2022. Na konferenci bodo predstavljeni in povzeti rezultati vseh aktivnosti, ki so se odvijale v sklopu projekta, potekala pa bo tudi okrogla miza na temo dostojnega dela v Sloveniji.

Novico lahko najdete [tukaj](#).

Vabimo vas na IRDO dogodke, ki jih pripravljamo v letu 2022

CERTIFIKAT vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj

15. september 2022

Vabimo vas, da pridobite certifikat I. zahtevnostne stopnje – Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj in se usposobite za strateško in razvojno trajnostno načrtovanje.

- Z usposabljanjem na 1. stopnji pridobivanja IRDO certifikatov začnemo zopet 15. septembra 2022.

Pridružite se nam, več: <https://www.irdo.si/pridobite-certifikatvodja-za-druzbeno-odgovornost-in-trajnostni-razvoj-podjetja-1-stopnja/>

CERTIFIKAT Strateg/inja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj

9. september 2022

Vabimo vas, da pridobite IRDO certifikat II. zahtevnostne stopnje – Strateg/inja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj in se usposobite za strateško in razvojno trajnostno načrtovanje. Po usposabljanju boste lahko v vaši organizaciji ali podjetju družbeno odgovornost in trajnostni razvoj upravljali bolj celovito, strateško, participativno in inovativno ter tako izboljševali in utrjevali ugled vašega podjetja oz. organizacije.

- Z usposabljanjem na 1. stopnji pridobivanja IRDO certifikatov začnemo zopet 9. septembra 2022.

Pridružite se nam, več: <https://www.irdo.si/pridobite-certifikatvodja-za-druzbeno-odgovornost-in-trajnostni-razvoj-podjetja-1-stopnja/>

Vabimo vas na IRDO dogodke, ki jih pripravljamo v letu 2022

Vaše novice v reviji IRDO Mozaik

Vsak mesec

Pošljite nam vaše novice za objavo v aprilski številki revije IRDO mozaik, najkasneje do 20. v mesecu.

- Objave so za člane IRDO brezplačne, prav tako občasni oglasi.
- Kontakt: novice@irdo.si.
- Več številok najdete tukaj:
<https://www.irdo.si/dejavnosti/#Zaloznistvo>

1 % dohodnine za družbeno odgovornost v Sloveniji

Podprite naše delovanje

Namenite nam 1% dohodnine, če se še niste odločili, komu bi jo podarili. Iskrena hvala.

- Namenjena je sofinanciranju dela z mladimi v IRDO.
- Če se odločite za pomoč, najdete več informacij tukaj:
<https://www.irdo.si/vabilo-namenite-10-dohodnine-za-razvoj-mladih-in-druzbene-odgovornosti/>

Sodelujte z nami – sokreirajte naše delo

Vključite se v skupnost družbene odgovornosti v Sloveniji

- Širite informacije o DO in TR, kjer je mogoče.
- Povabite druge v članstvo IRDO in na naše dogodke ter nas na vaše dogodke.
- Naročite svetovanje ali predlagajte druge oblike skupnega sodelovanja.

The European SDG Summit

TOGETHER FOR AN INCLUSIVE GREEN DEAL | 10-12 OCTOBER 2022

EUROPEAN SDG SUMMIT 2022

After the pandemic and amid the outbreak of the war in Ukraine, the world needs to accelerate the journey towards climate neutrality and the adoption of an inclusive approach to the green and digital transition. However, the lack of preparedness to disruptions to workforces, supply chains, communities, and consumers caused by the war and the transition to net zero, risk exacerbating inequalities within and between countries.

Europe, in line with its welfare state experience, is taking the lead to leave no one behind in this transformation with the Green Deal, REPowerEU, the European Pillar of Social Rights Action Plan, the Just Transition Mechanism, and the NextGenerationEU Programme. In its recent Council recommendation for a fair transition towards climate neutrality, the European Commission highlighted that “the green transition will bring changes to the way we live, move and work. We need well-designed policies to fully realise its employment and social potential. A fair transition towards climate neutrality in the Union by 2050 will ensure that no one is left behind, in particular people and households most dependent on fossil fuels, and most affected by the green transition, and notably those already in vulnerable situations.”

Nevertheless, the scale and magnitude of the effort ahead requires not only individual commitments to net-zero but also collaborative actions from all stakeholders.

For this reason, ahead of the 27th United Nations Climate Change conference (COP27), CSR Europe is convening sustainability leaders worldwide at the European SDG Summit 2022: Together for an Inclusive Green Deal, taking place between 10-12 October.

Over the course of 21 sessions - consisting of 3 high-level plenaries and 18 SDG Roundtables - leaders from businesses, industry federations, civil society organisations, and the European Union will engage in action-oriented dialogues to conciliate climate action with the pressing need for a Just Transition. This year, CSR Europe will also release the second edition of the European Sustainable Industry Barometer in collaboration with Moody's ESG Solutions. The Barometer will provide data on the sustainability level and maturity of European industry federations, with a focus on the social dimension of their ESG efforts, demonstrating the progresses made and where additional efforts are needed. This new instrument has been conceived within the European Pact for Sustainable Industry, CSR Europe's public campaign aimed at making the European Green Deal and its Climate Pact a success.

ATELIER- ENVIRONMENTAL TAXONOMY: TAXO4 AND TRAFFIC LIGHT SYSTEM

This is the second of a three-part Atelier series for corporate members only, that will help your company to align with the EU agenda on sustainable finance and reporting. On July 6, 2021, the European Commission has published the renewed Sustainable Finance Strategy, aimed at boosting the market for green investments. The EU Taxonomy Regulation became a primary pillar of the strategy. It is a classification system for sustainable investment, which includes technical screening criteria (TSC) that companies and investors will use to measure the performance of their economic activities on environmental sustainability. Fast forward to today, the Taxonomy framework entered into force in January 2022.

Moreover, the European Commission's Platform on Sustainable Finance (PSF), Subgroups 1 and 3, released in March 2022 two final reports on Environmental Transition Taxonomy and Recommendations on TSC on the Four Remaining Environmental Objectives. The reports, which the Commission can ignore, amend or adopt, aim at guiding green investments towards additional economic activities, in line with the main priorities and guidelines of the EU Taxonomy.

Companies will benefit from staying up to date with the latest taxonomy developments, therefore, driven by experts and frontrunner companies, this Atelier will provide participants with a deeper understanding of the four remaining environmental objectives of the EU Taxonomy and the proposed extension to other types of activities, namely significantly harmful -, intermediate performance -, and low environmental impact activities.

For more about the event that will be taking place on July 7th 2022, go to: <https://www.csreurope.org/calendar/atelier-environmental-taxonomy-taxo-4-and-traffic-light-system>.

POSEBNA PROŠNJA

POMEŽIK SONCU

Zveza prijateljev mladine Slovenije že 23 let organizira humanitarni program Pomežik soncu®. V obdobju od leta 1999 smo skozi program zbrali več kot 2 milijona EUR, na brezplačno letovanje pa je odšlo več kot 10.000 otrok. Tudi letos bi radi povsem brezplačne počitnice zagotovili 1000 otrokom. Humanitarno program poteka v času šolskih poletnih počitnic.

POMEŽIK 5 NA 1919

Omogočimo počitnice vsem otrokom!

POMEŽIK SONCU

Zveza Prijateljev Mladine Slovenije

S poslanim SMS sporočilom boste darovali 5 € za Pomežik soncu®, ki otrokom omogoča brezplačne počitnice.

RAZPISI, PRILOŽNOSTI, SEMINARJI, KONFERENCE

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE ZNANSTVENORAZISKOVALNEGA SODELOVANJA MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN JAPONSKO V LETIH 2023 - 2025

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje obiskov slovenskih raziskovalcev na Japonskem, ki izvajajo skupne znanstvenoraziskovalne projekte z japonskimi raziskovalci na vseh znanstvenih področjih (na japonski strani so ta področja vključena v znanstvene vede: družboslovje, humanistika in naravoslovje) v obdobju predvidoma od 1. 4. 2023 do 31. 3. 2025. Predvideni obseg sredstev za realizacijo tega razpisa v celotnem razpisnem obdobju znaša okvirno 48.000,00 EUR. Rok prijave na razpis je 6. 9. 2022. Več informacij [TUKAJ](#).

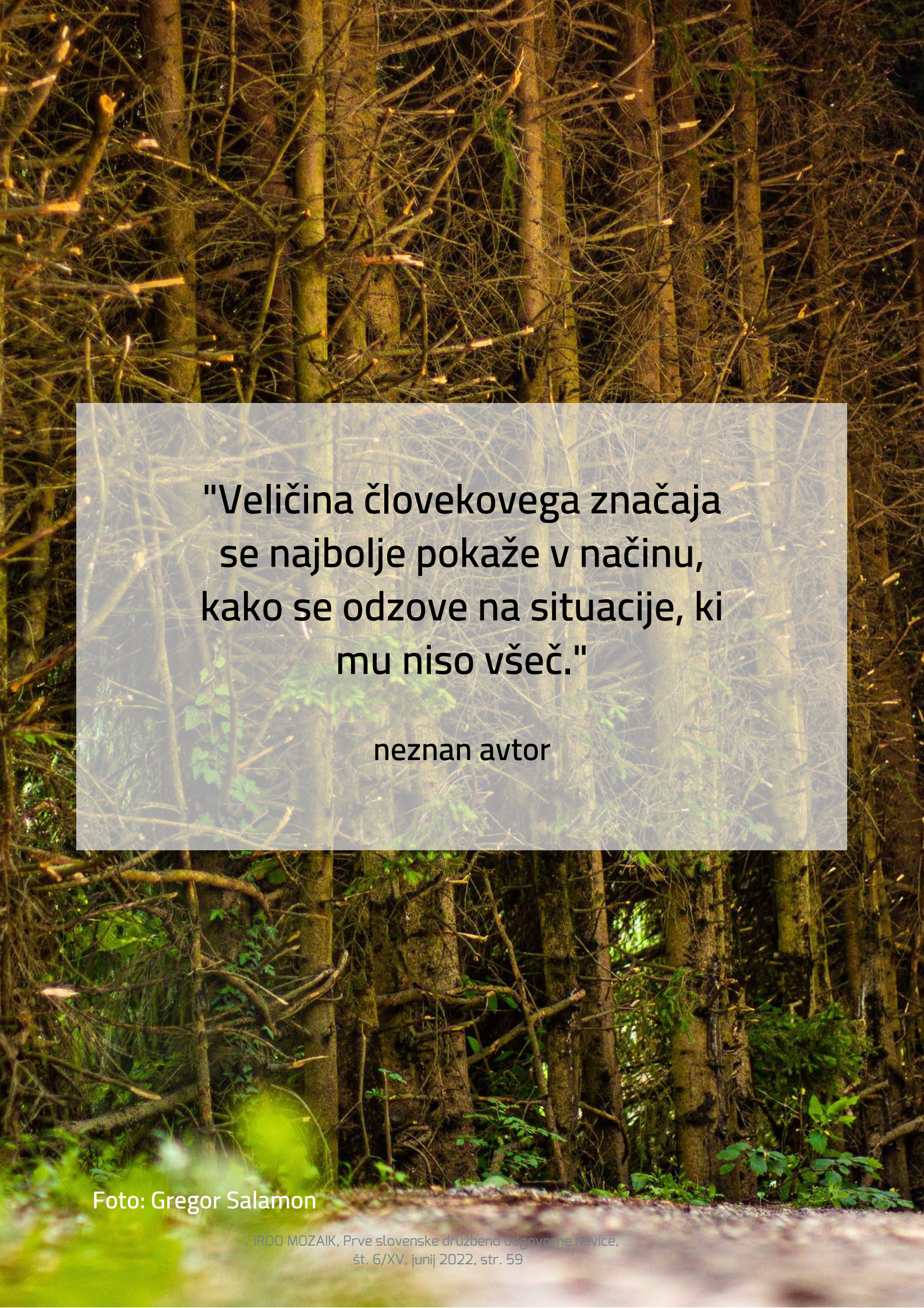
OBZORJE EVROPA: POBUDA EIT HEI ZA KREPITEV INOVACIJSKIH KAPACITET VISOKOŠOLSKIH INSTITUCIJ ZA OBDOBJE OD 2023 DO 2025

Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) je 1. junija objavil šestnajst razpisov v okviru pobude EIT HEI za krepitev inovacijskih kapacitet visokošolskih institucij za obdobje od 2023 do 2025 (HORIZON-EIT-2023-2025-KIC). Na razpis se lahko prijavijo pravne osebe (visokošolske institucije; raziskovalne institucije; javni organi; posredniške organizacije, ki zastopajo visokošolske institucije ...) iz držav upravičenk v okviru programa Obzorje Evropa. Glede drugih pogojev in partnerskih zahtev glej razpisno dokumentacijo. Rok prijave je 28. 9. 2022. Več informacij [TUKAJ](#).

JAVNI POZIV ZA SOFINANCIRANJE PROJEKTOV DIGITALIZACIJE NA PODROČJU KNJIGE ZA LETO 2022

Predmet javnega poziva je izbor izvajalcev in financiranje projektov digitalizacije na področju knjige v letu 2022. Namen poziva je spodbujanje subjektov s področja knjige k digitalni nadgradnji poslovanja oz. posameznih poslovnih delov, posebej spletnih strani in spletnih knjigarn, z namenom optimizacije poslovanja in storitev ter večanja prepoznavnosti založniškega in knjigotrškega sektorja v spletnem okolju. Na razpis se lahko prijavijo pravne osebe zasebnega prava (društva, zavodi, ustanove, gospodarske družbe), registrirane za opravljanje kulturne dejavnosti na področju knjige v Republiki Sloveniji in/ali zamejstvu. Glede drugih pogojev glej razpisno dokumentacijo. Več informacij lahko najdete [TUKAJ](#).

"Veličina človekovega značaja
se najbolje pokaže v načinu,
kako se odzove na situacije, ki
mu niso všeč."

neznan avtor

Foto: Gregor Salamon

TRILOGIJA O ODGOVORNOSTI DO DRUŽBE V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU - IZŠLA JE TRETJA KNJIGA

Ta trilogija sporoča raziskovalna in izkustvena spoznanja, ki jih nismo imeli, ali vsaj ne zajeli v 15 zbornikih mednarodnih konferenc IRDO (s preko tisoč prispevki iz vsega sveta, 2006 - 2020), v štirih knjigah 'Social Responsibility beyond Neoliberalism and Charity' (Bentham Scientific) s 33 poglavji 48 avtorjev iz 15 držav (2013, 2014), v treh zbirkah člankov v revijah za teorijo sistemov in kibernetiko 'Systems Research and Behavioral Science' (2014, 15 člankov 33 avtorjev iz 11 držav), 'Systems Practice and Action Research' (2013, 10 člankov 20 avtorjev iz 5 držav), 'Kybernetes' (2013, 19 člankov 38 avtorjev iz 10 držav), niti v trilogiji 'Nehajte sovražiti svoje otroke in vnuke' (2016, 30 poglavij 53 avtorjev iz Slovenije) niti v 'Uvodu v politično ekonomijo družbene odgovorne družbe' (2019, 12 poglavij 9 avtorjev iz Slovenije), če o prejšnjih publikacijah niti ne govorimo. Tretjo knjigo trilogije iz l. 2016 smo v celoti posvetili tematiki družbene odgovornosti v vzgoji in izobraževanju, a se je potrdilo – podobno kot iz posamičnih prejšnjih prispevkov – spoznanje, da zasluži več pozornosti, da bi se kolikor toliko približali celovitosti, ki je ena od treh temeljnih postavk v ISO 26000 o družbeni odgovornosti, to je odgovornosti za vplive na družbo. Na taki podlagi smo ustvarili sedaj predstavljena spoznanja, razporejena v tri knjige po treh tematikah, ki v njih prevladujejo.

V prvi knjigi obravnava v 6 poglavjih 9 avtorjev osnove družbeno odgovornega ravnanja. Povezuje jih poudarek na vrednotah, ki jih štejemo za osrednjo tematico vzgoje in hkrati družbene odgovornosti.

Najprej pojasnimo bistvo koncepta družbene odgovornosti in podlage, da bi se razvila. Nato ga povežemo s skrbjo za naravno okolje, ki je pogoj, da človeštvo obstane, preživi, z odgovornostjo vzgojno-izobraževalnih dejavnosti za trajnostni razvoj (ki povezuje naravne in druge pogoje, da človeštvo preživi), z možno tehnološko podporo pri njej in zaokrožimo premisleke z obravnavo človekove zavesti, v kateri se vrednote oblikujejo in zrcalijo.

V drugi knjigi tako oceno o pomenu vrednot dopolnjuje osem praktičnih primerov. Prvi poroča o raziskavi, kako (prešibko, kar pomeni premajhno družbeno odgovornost do mladih) se povezujeta srednje strokovno šolstvo in gospodarstvo. Drugi in tretji prikazujeta dve različni, medsebojno dopolnilni izkušnji, kako se dosega razvoj družbeno odgovorne prakse v visokošolskem okolju in pri usposabljanju v kmetijskem delu šolstva z znanostjo o okolju; oba povezujeta, enako kot prvi prispevek, inoviranje in družbeno odgovornost. Naslednji (z zaporedno številko 10, ker druga knjiga nadaljuje, kar je prva odprla) govori o mednarodnem sodelovanju srednješolske mladine, da bi bolje razumeli, kako so ljudi ali zlorabljali ali reševali v vojnih razmerah. Enajsto poglavje nudi spoznanja o modelu družbeno odgovorne družbe, ki je pogoj, da se take grozne razmere ne bi ponovile (tudi tu, saj se žal pojavljajo drugod po svetu); to povezuje z opozorilom na vpliv knjig na vrednote, vzgojo in izobraževanje (bralcev, ne samo učencev in študentov).

IRDO založništvo

Svojestven primer družbeno odgovorne prakse je skrb za mlade s posebnimi potrebami, ki iščejo službo. Naslednji poglavji se usmerjata na metode dela usposabljanja za ustvarjalnost po sodobnih de Bonovih in podobnih metodah v šolskem in športnem okolju (na primeru nogometa). Šibka ustvarjalnost in inovativnost pomenita šibko družbeno odgovornost. Avtorjev je osemnajst, vsi so Slovenci. Doslej omenjena spoznanja opogumljajo: družbena odgovornost je izvedljiva, dosegljiva, četudi morda ne povsod enostavno in zlahka, zlasti tam, kjer že učinkujejo vrednote, ki jo podpirajo.

Tretja knjiga, ki je izšla junija 2022, pa opozarja, da so okoliščine, v katerih se trud za razvoj družbene odgovornosti pojavlja kot odziv, podpira ali ovira, globoko zakoreninjene. V uradnih, a ne zakonsko obveznih, četudi globalno sprejetih dokumentih, je veliko podpore za družbeno odgovorno družbo, četudi je ne omenjajo izrecno. Omenjajo pa lastnosti, ki jih njej pripisujemo. Naslednji trije prispevki kažejo na primerih fakultete, ki ima prodekanjo, ki izrecno skrbi za razvoj družbene odgovornosti (kot je Univerza v Mariboru imela prorektorico več mandatov) kot del strokovnosti, pa mednarodnega projekta, ki jo razvija z inovacijskim projektom v več vzgojno-izobraževalnih organizacij, in osebe, ki jo je razvijala kot svojo osebno lastnost, da je podpora družbeni odgovornosti možna, stvarna in učinkovita. Pogoj za to so ustrezne okoliščine, ki pa jih je treba in možno zavestno ustvariti.

A to ne uspeva nujno. Znanost bi naj reševala in rešila vse probleme, a ne zmore doseči dovolj celovitosti, da ne bi problemov hkrati tudi povzročala; pričakovanja so hkrati upravičena in pretirana, saj je ozka specializacija nujna, hkrati koristna in pogubna.

Naravna, od pradavnine vplivna je tudi lastnost ljudi, da skupne interese postavijo pred ožje svoje interese samo takrat, ko kriza sicer ni rešljiva, potem pa ne več. Razloge za take navade se da najti tudi v načelih vzgoje, ki preveč poudarja prijetnost namesto garaškega obvladovanja težav. To škoduje družbeni odgovornosti in je zato nevarno za družbo, ki išče pot iz sedanje globalne družbenoekonomske krize.

Skratka: globalno sprejete odločitve sodobnega človeštva, da je družbena odgovornost obetavna pot iz sedanje krize, ki je nujno vredna podpore, je smiselno upoštevati in vztrajno uveljavljati. Tudi v vzgojno-izobraževalnih dejavnosti. Ni enostavno, a posledice verjetne alternative so veliko manj enostavne. Prastara izkušnja, ki jo izraža že latinski rek, da 'naj se pripravlja na vojno, kdor hoče mir', ne preprečuje vojnih grozot. Družbena odgovornost nudi več možnosti za mir, njene vrednote – odgovornost za vplive na družbo, soodvisnost in celovitost – in načela, po katerih (naj) se uresničujejo (pristojnost, preglednost, etičnost, spoštovanje interesov deležnikov, vladavine prava, mednarodnih norm obnašanja in človekovih pravic – po ISO 26000) – omogočajo mir.

Seveda družbena odgovornost nekaj stane in ne zmore rešiti vsake težave, a stane dosti manj kot družbena neodgovornost in zmore rešiti, a tudi preprečiti, dosti več problemov kot njena alternativa – neodgovornost do družbe, vključno s samimi seboj. VAS TO MALCE SPOMINJA NA VZGOJO ZA EMPATIJO? Upamo, da je tako.

IRDO založništvo

ODGOVORNOST DO DRUŽBE V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU

3. KNJIGA: OKOLIŠČINE IN IZZIVI

Ključne besede: družbena odgovornost, IRDO, ISO 26000, vzgoja in izobraževanje

ODGOVORNOST DO DRUŽBE V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU

(2. knjiga – praktični primeri)

- Ključne besede: družbena odgovornost, IRDO, ISO 26000, vzgoja in izobraževanje, praksa

Izdajatelj: IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (zbirka Družbena odgovornost)

Založnik: Kulturni center Maribor, knjižna zbirka Znanstvena monografija 026

Cena: 29,00 EUR

Uredniki in avtorji s soavtorji:

- dr., dr. Matjaž Mulej, zaslužni profesor, upokojenec Univerze v Maribor in vodja raziskovanja v IRDO – Inštitutu za razvoj družbene odgovornosti;
- dr. Martina Rauter; univerzitetna diplomirana komunikologinja, magistrica sociologije - socialne ekologije, doktorica socioloških znanosti;
- mag. Anita Hrast, direktorica IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti;
- Krisztina Egedine Szecsi;
- Zsaklin Farkas Ludvigne;
- Beate Fuchs;
- Veronika Gruden Bole;
- Maria Hartyanyi;
- Đulijana Juričič;
- Andrej Kirn;
- Borut Likar;
- Richard Messnarz;
- Nastja Mulej;
- Mihaela Puntigam-Šimić;
- Petra Radujko;
- Sonja Stepančič;
- Vesna V. Godina;
- Janja Zupančič.

Strokovna recenzenta: prof. dr. Mirko Markič, izr. dr. Tjaša Štrukelj

Jezikovni pregled: Metka Pelc Vrečar, prof. sl. jezika

Izdajatelj: IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (zbirka Družbena odgovornost)

Založnik: Kulturni center Maribor, knjižna zbirka Znanstvena monografija 026

Cena: 29,00 EUR

IRDO članstvo POSTANITE ČLANI!

V Evropi je trend, da se odgovorna podjetja in organizacije odločajo za članstvo v organizacijah, ki krepijo družbeno odgovornost. Na ta način pridobijo večji ugled, lojalnost kupcev, večjo motiviranost zaposlenih za delo, boljša sodelovanja s skupnostjo in drugimi poslovnimi partnerji. S tem povečujejo svojo konkurenčnost, svoj socialni in poslovni kapital ter inovativnost.

Člani inštituta IRDO so podjetja, ustanove, organizacije in posamezniki. Združujemo se v Svet članov, ki podpira delo inštituta in podaja razvojne usmeritve. Izmenjujemo znanja z različnih strokovnih in poslovnih področij, osveščamo o pomenu družbene odgovornosti ter povezujemo gospodarske, socialne in druge interesne partnerje z namenom izvajanja in ustvarjanja projektov za več družbene odgovornosti v Sloveniji in v tujini.

Občasno organiziramo srečanje članov inštituta, člani pa so vabljeni tudi na druge dogodke inštituta in njegovih partnerjev. V inštitutu IRDO od leta 2008 združujemo več kot 80 članov ter partnerskih organizacij.

Med njimi so tako velika, kot majhna in srednje velika podjetja, ustanove, zavodi, organizacije in številni znanstveniki, strokovnjaki, raziskovalci, zaposleni, študentje, upokojeanci...

Med kolektivnimi člani so podjetja in organizacije, na srečanjih sodelujejo člani vodstva ali posameznih strokovnih področij, člani uprav ter predsedniki večjih slovenskih podjetij, organizacij in ustanov. Člani posamezniki so: študenti, raziskovalci, znanstveniki, strokovnjaki in vsi, ki se zavedajo pomena družbene odgovornosti in jo zato sorazvijajo.

V inštitut IRDO se lahko kadarkoli včlanijo pravne osebe iz gospodarstva in negospodarstva (kolektivno članstvo) in posamezniki (individualno članstvo), ki podpišejo pristopno izjavo oz. dogovor o kolektivnem članstvu ter spoštujejo pravila inštituta.

Inštitut IRDO je nacionalna partnerska organizacija evropske mreže CSR Europe, preko katere naše člane dodatno informiramo o novostih na tem področju v svetu. Več: www.csreurope.org

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

IRDO članstvo

ZAKAJ POSTATI ČLAN?

Inštitut IRDO svojim članom omogoča naslednje pravice in ugodnosti:

- sodelovanje pri oblikovanju programa dela in razvoja inštituta,
- promocija člana in njegovih projektov na spletnih straneh, na konferencah ter v izbranih strokovnih in drugih publikacijah inštituta,
- sodelovanje na panožnih in tematskih razpravah v povezavi z družbeno odgovornostjo, ki omogočajo izmenjavo izkušenj članov inštituta,
- brezplačen dostop do primerov dobre prakse s področja družbene odgovornosti,
- brezplačna udeležba na srečanju članov inštituta,
- brezplačno prejemanje e-novic inštituta (e-informacije o aktivnostih članov inštituta, aktualnih dogodkih v Sloveniji in tujini, poročanje o aktualnih temah...),
- brezplačen dostop do virov informacij na portalu inštituta IRDO (informacijski portal za člane, partnerje in javnost z aktualnimi informacijami, povezavami, primeri dobre prakse, novicami članov in drugimi novostmi),
- s svojimi pobudami in predlogi lahko aktivno sodeluje pri načrtovanju dejavnosti Inštituta,
- seznanjen je z rezultati raziskav, ki jih je sofinanciral s članarino,
- dodatni popusti pri uporabi storitev in izdelkov inštituta (praviloma 20% popust na svetovanje, izobraževanje, založništvo, oglaševanje, raziskave, projekte).

IRDO

MOZAIK

Sodelujte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in njenem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja. Po svojih močeh se povežimo pri iskanju rešitev in njihovem udejanjanju ter tako prispevajmo k trajnostnemu razvoju.

**K DRUŽBENI
ODGOVORNOSTI LAHKO
POMEMBNO PRISPEVATE
TUDI VI. SODELUJTE Z NAMI,
POSTANITE NAŠI ČLANI!**

IRDO

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

Cesta 13. julija 65 A

1261 Ljubljana – Dobrunje

Tel.: 031 344 883

e-pošta: info@irdo.si

www.irdo.si

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti